

ԾՐԱԳԻՐ

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ

N	Գործողություններ	Գործողության մանրամասնեցում /երթ առկա է/	Գործողության վերջնա ժամկետ	Պատասխանատու մարմին /համակատարող/	Օբյեկտիվ վերստուգելի չափանիշ	Ֆինանսավորման աղբյուր
1	2	3	4	5	6	7
I. ԿՅԱՆՔԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
1.	1.1. Համապատասխան գերատեսչությունների կողմից /ՀՀ արդարադատության նախարարություն, առողջապահության նախարարություն, աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն/ քրեակատարողական հիմնարկներում մահացության դեպքերի քննության վերաբերյալ տարեկան հաշվետվությունների ներկայացման ապահովում		2015թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
II. ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
2.	2.1. Գործնական միջոցառումների ձեռնարկում «Հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածով, ինչպես նաև ՀՀ Կառավարության թիվ 1717-Ն որոշմամբ սահմանված դրույթների անվերապահորեն կատարման ուղղությամբ		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
3.	3.1. <u>Օրենսդրական ձևակերպում տալ «բժշկական սխալ» եզրույթին՝ հաշվի առնելով այս ոլորտում միջազգային</u>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում,	

	<u>փորձով ընդունված չափանիշները</u>				ներկայացում Կառավարությ ուն	
4.	4.1. <u>Անհապաղ միջոցներ ձեռնարկել ուղղված մինչև 6 ամսական երեխային կրծքով սնուցումը կարգավորող «Երեխաներին կրծքով սնուցման խրախուսման և արհեստական կաթնախառնուրդների չրջանառության մասին» օրենքի նախագծի ընդունմանը</u>		2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում Կառավարությ ուն	
5.	5.1. Ներդնել բժշկական էթիկայի օրինակելի կանոններ՝ հստակ սահմանելով խիստ պատասխանատվության միջոցներ և հետամուտ լինել այս ոլորտում անպատժելիության մթնոլորտի վերացմանը		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն		
6.	6.1. <u>Հստակեցնել պատժի կրման հետ անհամատեղելի համարվող հիվանդությունների ցանկն ու դրանց չափորոշիչները</u>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն		
7.	7.1. «Առողջապահության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակում և ներկայացում ՀՀ Կառավարություն		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում ՀՀ Կառավարությ ուն	
8.	8.1. <u>Ձեռնարկել գործնական միջոցառումներ հիվանդությունների</u>		2014թ. երրորդ	ՀՀ առողջապահության		

	<p><u>կանխարգելման, վաղ հայտնաբերման, ախտորոշման և բուժման, առողջ ապրելակերպ սերմանող առողջապահության գործող համակարգը զարգացնելու և հանրային առողջությունն ապահովող միջավայրի ձևավորմանը նպաստելու ուղղությամբ</u></p> <p>8.2. <u>Մշակել պարտադիր բժշկական ապահովագրության համակարգի ընդլայնման ուղղությամբ առաջարկություններ և համապատասխան հայեցակարգի նախագիծ</u></p>		<p>եռամսյակ</p>	<p>նախարարություն</p>		
<p>9.</p>	<p>9.1. Իրականացնել հիվանդների իրավունքների, ինչպես նաև առողջապահական ծառայություններ տրամադրող անձանց /բժիշկներ, բուժքույրեր/ շրջանում իրազեկվածության բարձրացմանն ուղղված միջոցառումներ, որոնք թույլ կտան հիվանդներին տեղեկանալ իրենց իրավունքների և պարտականությունների մասին և ստանալ անհրաժեշտ տեղեկատվություն առողջապահական հաստատություններում, հստակ քայլեր ձեռնարկել առողջապահական ծառայություններ տրամադրող անձանց կողմից իրենց իրավունքների և պարտականությունների հստակ պատկերացման և բժշկական</p>		<p>Պարբերաբար</p>	<p><< առողջապահության նախարարություն</p>		

	<p>էթիկայի նորմերի պահպանման ուղղությամբ՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով բժշկական ծառայություններ տրամադրող անձի կողմից հիվանդի վերաբերյալ տեղեկատվության գաղտնիության պահպանմանը և հիվանդի նկատմամբ հավասար /ոչ խտրական/ մոտեցում ցուցաբերելու մշակույթի ձևավորմանը</p>					
10.	<p>10.1. <u>Անհրաժեշտ միջոցների ձեռնարկում՝ վարակիչ հիվանդությունների վաղ ախտորոշման, մոնիտորինգի և հիվանդության տարածման կանխարգելմանն ուղղված վերահսկողության միջոցների զարգացման ուղղությամբ</u></p>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում Կառավարություն	
11.	<p>11.1 «Վերարտադրողական առողջության և մարդու վերարտադրողական իրավունքների մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելու միջոցով քայլեր ձեռնարկել վերարտադրողական առողջության և իրավունքների պաշտպանության:</p> <p>11.2 Հստակ քայլեր իրականացնել նաև գենդերային բռնության զոհերի ուղղորդման, ծառայություն ստանալու, ինչպես նաև կատարված բռնության մասին այլ ատյաններ հայտնելու՝ բժիշկների պարտավորության ուղղությամբ</p>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում Կառավարություն	
12.	<p>12.1. <u>Ձեռնարկել համապատասխան</u></p>		2014թ.	ՀՀ		

	<u>միջոցառումներ՝ ուղղված հոգեբուժական հաստատություններում մարդու առողջապահական իրավունքների իրացման հետ կապված գործողությունների նկատմամբ վերահսկողության բարելավմանն ու խստացմանը</u>		երրորդ եռամսյակ	առողջապահության նախարարություն		
13.	13.1. <u>Աշխատանքի անվտանգության և աշխատավայրերում աշխատողների առողջության պահպանման ազգային ծրագրի մշակում</u>		2016թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		ՀՀ պետական բյուջե դոնոր կազմակերպություններ
14.	14.1. ՀՀ քրեակատարողական հիմնարկներում ապահովել համապատասխան որակավորում ունեցող բուժ. անձնակազմով		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ ԱՆ		
III. ՄՏՔԻ, ԽՂԾԻ, ԿՐՈՆԻ ԵՎ ԴԱՎԱՆԱՆՔԻ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
15.	Կրոնի և հավատքի վերաբերյալ դպրոցական ուսուցման ծրագրերի կատարելագործում՝ դպրոցական ծրագրերի նորմատիվ - իրավական հիմքի փոփոխության միջոցով՝ հաշվի առնելով նաև Կրոնների և հավատքների դպրոցական ուսուցման Տոլեդոյի ուղղորդող սկզբունքները, մասնավորապես, Թոլեդոյի ուղղորդող սկզբունքներն առանձին գրքույկով տպագրում. տարածում դպրոցներում,		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		

	<p>կրոնական դպրոցներում կրոնական կրթության վերաբերյալ առարկաների դասավանդող ուսուցիչների և կրթության ոլորտի պատասխանատուների շրջանում: Ուսուցիչների վերապատրաստման ծրագրերում ներառել այս փաստաթղթին ծանոթացնելու հարցը: «Հայոց եկեղեցու պատմություն», «Քրիստոնեական կրթություն» և «Կրոնի պատմություն» առարկաների բովանդակությունները համապատասխանեցնել Թուլեդոյի ուղղորդող սկզբունքներին՝ հիմնովին վերանայել «Հայոց եկեղեցու պատմություն» դասագրքի բովանդակությունը՝ ուշադրություն դարձնելով վերնագրի և բովանդակության համապատասխանեցմանը, պատմական իրադարձությունների լուսաբանմանը, այլ ոչ դավանաբանական քարոզին</p>					
<p>16.</p>	<p>16.1. Հեռուստաընկերություններով կամ ռադիոյով հեռարձակել կրոնական հանդուրժողականությունը խթանող հաղորդումներ</p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՌԱՀ</p>		
<p>17.</p>	<p>17.1. Կրոնի կամ խղճի հիմքերով <u>խտրականության դրսևորումները կանխելու նպատակով անհրաժեշտ իրավական և վարչական միջոցների ձեռնարկում</u></p>		<p>2014թ. չորրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ կառավարության աշխատակազմի Ազգային փոքրամասնությունների և կրոնի հարցերի</p>		

				վարչություն, ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
18.	<p>18.1. Կրոնի և հավատքի վերաբերյալ դպրոցական ուսուցման ծրագրերի կատարելագործում՝ ուղղված անընդունելի հոգեորությունից խոցելի խմբերի և առաջին հերթին՝ երեխաների և երիտասարդների պաշտպանվածության ապահովումը</p> <p>18.2. <u>Բացառել դպրոցներում ուսուցիչների հավատաքննության դեպքերը և աշխատանքի ընդունումը կամ հեռացումը՝ ըստ կրոնական պատկանելության</u></p>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		
IV. ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
19.	<p>19.1. Գրանցել և համակարգ մտցնել «Հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական, ուսումնական հաստատություններում օգտագործվող ձեռնարկների փորձաքննության և գործածության երաշխավորման կարգը»</p>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		
20.	<p>20.1. Իրականացնել միջոցառումներ Երևանի և ՀՀ մարզերի բոլոր հանրակրթական դպրոցներում ջեռուցման խնդիրը լուծելու, անբավարար պայմաններում գտնվող դպրոցները հիմնանորոգելու և «Կայուն դպրոցական սնունդ» ծրագրով նախատեսված արդյունքին հասնելու ուղղությամբ</p>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		

21.	21.1. <u>Օրենսդրական փոփոխությունների միջոցով ապահովել ներառական կրթության ներդրումը բոլոր հանրակրթական դպրոցներում</u>		2014թ.վերջին եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում Կառավարություն	
22.	22.1. <u>Ձեռնարկել արդյունավետ միջոցներ դպրոցների մանկավարժական խորհուրդների և կառավարման խորհուրդների նիստերը հասարակության համար թափանցիկ դարձնելու ուղղությամբ</u>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		
23.	23.1. <u>Օրենսդրական բարեփոխումների միջոցով ապահովել պետական ֆինանսավորմամբ բոլոր կրթական հաստատությունների բյուջեների և բյուջեների փոփոխությունների ու կատարողականների, ինչպես նաև դրանց ղեկավար մարմինների որոշումների հրապարակայնությունը</u>		2014թ.վերջին եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		
24.	24.1. <u>Ձեռնարկել միջոցներ թափանցիկ դարձնելու համար դպրոցների կառավարման խորհուրդների գործունեությունը՝ հատկապես դպրոցի տնօրենների ընտրությունների ժամանակ</u> 24.2. <u>Վերանայել աշակերտների թվաքանակով դպրոցներին հատկացվող ֆինանսավորման կարգ. քիչ թվով աշակերտներ ունեցող դպրոցները հատկացված գումարներով հնարավորություն ունենան բարելավել նվազագույն</u>		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		

	հիգիենիկ պայմանները, ձեռք բերեն անհրաժեշտ գույք, ժամանակակից լաբորատոր սարքավորումներ, ունենան համակարգչային դասարան և այլն					
25.	25.1. <u>Ձեռնարկել միջոցներ քաղաքային և գյուղական հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների համաչափ զարգացման ուղղությամբ</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		
26.	26.1. <u>Քննարկել ՀՀ Նախագահի համապատասխան հրամանագրով սահմանված կարգում փոփոխություններ կատարելու հարցը և հիմք ընդունելով փաստացի իրավիճակը՝ սահմանել պարտադիր գինվորական ծառայության զորակոչից մինչև ուսումնառության ավարտը տարկետում տալու վերաբերյալ կառավարության որոշումների նախագծերը միայն ՀՀ Նախագահի աշխատակազմ ներկայացնելու պահանջ</u> 26.2. <u>Մասնագիտական կրթության հասանելիությանն ու մատչելիությանն ուղղված անհրաժեշտ միջոցների ձեռնարկում</u>		2015թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, ՀՀ պաշտպանության նախարարություն		
V. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
27.	27.1. Օրենսդրական փոփոխություններ՝ հաշմանդամություն ունեցող անձին խնամելու ժամանակահատվածը վերջինիս խնամողի համար՝ որպես		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում Կառավարությ	

	աշխատանքային ստաժ հաշվարկելու համար				ուն	
28.	28.1. <u>Արհեստակցական միությունների գործունեությանը խթանող արդյունավետ մեխանիզմների ներդրում</u>		2015թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
29.	29.1. Աշխատանքային օրենսգրքի 85-րդ հոդվածում հստակեցում կատարել գործնականում գործատուի կողմից արդեն իսկ կնքված պայմանագրում կամայական փոփոխություններ և/կամ այլ չարաշահումների կատարումը բացառելու նպատակով		2015թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում Կառավարություն	
30.	30.1. Գործնական միջոցներ ձեռնարկել վերացնելու համար գործատուների կողմից անձանց արտադրական խեղման համար վնասի փոխհատուցման ոչ իրավաչափ դադարեցման դեպքերը՝ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 1078-րդ հոդվածի դրույթների պահպանման նպատակով		2015թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
31.	31.1. <u>Երիտասարդության շրջանում զբաղվածության խնդրի լուծման կապակցությամբ մշակել հստակ ծրագրեր և իրականացնել տարբեր միջոցառումներ ՀՀ բոլոր մարզերում՝ ապահովելով դրանց շարունակական բնույթը</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության նախարարություն		
32.	32.1. <u>Աշխատանքի անվտանգության և առողջության պահպանման ազգային ծրագրի մշակում և ընդունում</u>		2016թ.	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն,		

				ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		
33.	33.1. Կատարել օրենսդրական փոփոխություններ՝ բժշկասոցիալական փորձաքննության կանխատեսելի, անաչառ համակարգի ստեղծման համար		2016թ.	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում Կառավարություն	
34.	34.1. Աշխատանքային վեճերի լուծման արդյունավետ մեխանիզմների մշակում և ներդրում. աշխատանքային վեճերի լուծմանն առնչվող օրենսդրական ակտերում անհրաժեշտ փոփոխությունների նախագծում		2016թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		
35.	35.1. Ապահովել պատշաճ վերահսկողություն՝ նորմերի խախտումներով արտադրական վտանգավոր օբյեկտների շահագործման բացառման նպատակով 35.2. Ձեռնարկել միջոցներ՝ պատերազմի, բնական աղետների ու տեխնածին վթարների սպառնալիքի կամ առաջացման դեպքում բնակչության ազդարարման և իրազեկման գործընթացների բարելավման ուղղությամբ 35.3. Մշակել և ներդնել արտակարգ իրավիճակների հետևանքներով		2014թ. չորրորդ եռամսյակ 2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն ՀՀ ֆինանսների նախարարություն		ՀՀ պետական բյուջե, ՀՀ օրենսդրությամբ չարգելված միջոցներ

	բնակչությանը պատճառված վնասի փոխհատուցման ապահովագրական համակարգ					
36.	36.1. <u>Աշխատանքային օրենսգրքում կատարել համապատասխան փոփոխություններ՝ կարգավորելով մինչև 14 տարեկան անձանց աշխատանքի հարցը՝ սահմանելով նրանց համար թույլատրելի աշխատանքների բնութագիրը: Վարչական կամ քրեական պատասխանատվություն նախատեսել չթույլատրված աշխատանքներում մինչև 14 տարեկան անձանց ներգրավելու համար</u>		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում Կառավարություն	
37.	37.1. ՀՀ աշխատանքային և ՀՀ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքերում կատարել համապատասխան լրացում՝ արգելելով գործատուներին աշխատանքի մասին հայտարարություններում կիրառել սահմանափակումներ՝ ըստ քաղաքացիների տարիքի և արտաքին տեսքի, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դա պայմանավորված է տվյալ աշխատանքի (հաստիքի) առանձնահատկություններով		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
VI. ԲԱՎԱՐԱՐ ԿԵՆՍԱՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
38.	38.1. <u>Ձեռնարկել արդյունավետ միջոցներ ՔԿՀ-ներում հանձնուքներն</u>		2014թ. վերջին	ՀՀ արդարադատության		

	<p><u>ընդունելու, խցերը օդափոխելու, սննդամթերքի որակի, քանակի, ինչպես նաև պատրաստվող ճաշերի բազմազանության, ժամկետանց դեղորայքների տրամադրման բացառման, տեսակցությունների տրամադրման, վարչակազմի և դատապարտյալների միջև եղած օրինական փոխհարաբերությունների բացակայության խնդիրների լուծման ուղղությամբ</u></p>		եռամսյակ	նախարարություն		
39.	<p>39.1. <u>Բարձրացնել ՔԿՀ-ներում դատապարտյալներին և կալանավորներին ցուցաբերվող բուժօգնության որակը</u></p>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
40.	<p>40.1. <u>Խթանել գյուղատնտեսությունում գործունեություն իրականացնող տնտեսվարողներին մատչելի պայմաններով վարկեր տրամադրելու քաղաքականությունը, և միաժամանակ ցուցաբերել հետևողական քաղաքականություն տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների հստակության վերաբերյալ, ինչը կապահովի կայուն երաշխիքներ գյուղացու համար</u></p>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն		
41.	<p>41.1. <u>Միջոցներ ձեռնարկել գյուղատնտեսական ապահովագրման ինստիտուտի ներդրման համար: Մշակել մեխանիզմներ ապահովագրական ընկերությունների կողմից վերոնշյալ ինստիտուտի կայացման և դրա</u></p>		2015թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն		

	բնականոն աշխատանքի համար, մասնավորապես՝ ներմուծել պետական օժանդակության համակարգը ապահովագրության շրջանակներում				
42.	42.1. <u>Ձեռնարկել արդյունավետ միջոցներ՝ աղետի գոտու բնակավայրերում՝ երկրաշարժի հետևանքով անօթևան մնացած անձանց բնակարանային ապահովման ծրագրի շրջանակներում շահառու ճանաչված անձանց բնակարան (բնակելի տուն) հատկացնելու գործընթացի պատշաճ կազմակերպման անցկացման նկատմամբ վերահսկողությունն ուժեղացնելու ուղղությամբ</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն	
43.	43.1. Երիտասարդ ընտանիքների համար, համապատասխան ծրագրերի շրջանակներում բնակարան ձեռք բերելու նպատակով սահմանել միատեսակ պահանջներ և պայմաններ, ապահովել գործընթացի նկատմամբ վերահսկողությունն ու դրա թափանցիկությունը		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ սպորտի և երիտասարդության նախարարություն	
44.	44.1. Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում սահմանել սանիտարական նորմեր, դրանց պահպանման կանոններ, իրականացման մեթոդական ուղեցույցներ		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն	
45.	45.1. Բարելավել սննդամթերքի անվտանգության համակարգը,		2015թ. դեկտեմբեր	ՀՀ գյուղատնտեսության	

	մասնավորապես՝ կատարելագործել օրենսդրական համապատասխան հիմքերը			նախարարություն		
46.	46.1. <u>Ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ ուժեղացնելու համար հսկողությունն ոչ պարենային ապրանքների մակնշման, օգտագործման և պահպանման պահանջների պահպանման նկատմամբ</u>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		
47.	47.1. Տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներին արտադրանքի համապատասխանության ստուգման նպատակով՝ բարձրացնել վերահսկողության արդյունավետությունը		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		
48.	48.1. «Անասնաբուժության մասին» ՀՀ օրենքին համապատասխան՝ հանրապետության ողջ տարածքում մորթի սպանդանոցների ստեղծմանն ուղղված միջոցառումների նախատեսում 48.2. Սահմանել պատշաճ հսկողություն ՀՀ ներկրվող տարբեր տեսակի սերմացուների որակի նկատմամբ		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն		
49.	49.1. Միջոցներ ձեռնարկել գյուղատնտեսությունում ապահովագրական համակարգի ներդրման ուղղությամբ		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն, ՀՀ կենտրոնական բանկ /համաձայնությամբ/		
50.	50.1. Շարունակել խթանել գյուղատնտեսությունում		2014թ. երկրորդ	ՀՀ գյուղատնտեսության		

	գործունեություն իրականացնող տնտեսվարողներին մատչելի պայմաններով վարկեր տրամադրելու քաղաքականությունը		եռամսյակ	նախարարություն, ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն		
51.	51.1. Մշակել արդյունավետ մոնիթորինգի համակարգ՝ կենսաթոշակների և նպաստների նշանակման, քաղաքացիների բժշկասոցիալական փորձաքննության կազմակերպման օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների պատշաճ կատարումը վերահսկելու համար		2013-2016թթ.	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
52.	52.1. Կենսաթոշակների չափերի պարբերական բարձրացում՝ հաշվի առնելով առկա ռեսուրսները 52.2. Նախ նվազեցնել, ապա բացառել աղքատությունը կենսաթոշակառուների շրջանում՝ ապահովելով համակարգի ֆինանսական կայունությունը		շարունակական	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
53.	53.1. Ուժեղացնել վերահսկողությունը քաղաքաշինական փաստաթղթերի՝ ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխանության ապահովման և համայնքների ղեկավարների՝ ինքնակամ շինարարության կանխման, կասեցման և հետևանքների վերացման պարտականության կատարման նկատմամբ		2014թ. չորրորդ եռամսյակ			
54.	54.1. Հետևողական քայլեր ձեռնարկել համայնքի տարածքում կենսագործունեության միջավայրի		2014թ.-ից շարունակական	ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն		

	ծրագրվող փոփոխությունների մասին բնակիչներին տեղեկացնելու, քննարկումներ կազմակերպելու գործընթացը պատշաճ ապահովելու ուղղությամբ			/համաձայնությամբ/		
55.	55.1. <u>Ապահովել պատշաճ վերահսկողություն՝ քաղաքաշինական նորմերի խախտումներով շինարարական աշխատանքների կատարման և շինարարության սահմանված ժամկետների խախտումների բացառման նպատակով</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն /համաձայնությամբ/		
56.	56.1. «Քաղաքաշինական գործունեության հսկողության և վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակում		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն /համաձայնությամբ/	Իրավական ակտի նախագծում և ներկայացում Կառավարություն	
VII. ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
57.	57.1. Պետական նպաստների նշանակման ժամանակ դիմողի տվյալների և այլ նախարարությունների, գերատեսչությունների և կազմակերպությունների տեղեկատվական բազաներում առկա տվյալների համադրելիության բարձրացում, մոնիթորինգի և վերահսկողության մեխանիզմների հստակեցում, սոցիալ տնտեսական զարգացման միտումներին համահունչ պետական նպաստների		2014 թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		

	չափերի բարձրացում				
58.	58.1. Կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված անձին (ընտանիքին) սոցիալական ծառայությունների փաթեթի (համալիրի) տրամադրման ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի ստեղծման համար անհրաժեշտ ուսումնասիրությունների, վերլուծությունների, նախագծերի մշակման աշխատանքների կատարում		2015թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական ապահովության նախարարություն	ՀՀ պետական բյուջե, ՀՀ օրենսդրությանը չարգելված միջոցներ
59.	59.1. <u>Տնտեսական և սոցիալական իրավունքների պաշտպանվածությունը կարգավորող օրենսդրության համապատասխանեցումը միջազգային չափորոշիչներին</u>		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ ԱԳՆ	ՀՀ պետական բյուջե, ՀՀ օրենսդրությանը չարգելված միջոցներ
60.	50.1 Անապահով ընտանիքներին տրամադրվող ընտանեկան նպաստների հետ կապված բարեփոխումների իրականացում	Օրենսդրական փոփոխությունների միջոցով հստակ ամրագրել ընտանեկան նպաստ տրամադրելու համար հաշվարկվող ընտանիքի անապահովության աստիճանի (միավորի) հաշվարկման չափանիշները	2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	
VIII. ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿՅԱՆՔԻ ՀԱՐԳԱՆՔԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ					
61.	61.1. «Օպերատիվ-հետախուզական		2014թ.	ՀՀ ոստիկանություն	

	գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով ամրագրել հստակ երաշխիքներ անձի նկատմամբ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների հետևանքով ստացված նյութերի և փաստաթղթերի ոչնչացման ապահովման վերաբերյալ		վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԱԱԾ		
62.	62.1. <u>Ձեռնարկել միջոցներ «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածում «հիմնավոր ապացույցներ» հասկացությունը օրենսդրորեն հստակեցնելու նպատակով</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն ՀՀ ոստիկանություն		
63.	63.1. <u>Մշակել արդյունավետ մեխանիզմներ հանրության համար պարզեցնելու պետական և տեղական իշխանությունների կողմից անձանց՝ իրենց վերաբերող տեղեկությունների տրամադրման վարչարարությունը</u>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		
64.	64.1. <u>Մարդու իրավունքների պաշտպանին՝ տվյալների պաշտպանության իրավական դաշտը վերահսկելու իրավասություն շնորհելու հարցի քննարկման համար անհրաժեշտ ուսումնասիրությունների և վերլուծությունների կատարում, համապատասխան զեկույցի պատրաստում</u>		2016թ. առաջին եռամսյակ			
65.	65.1. <u>Անհատական տվյալների պաշտպանության ոլորտում առկա</u>		2015թ. առաջին	ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ		

	<p><u>բացթողումների լրացում՝</u> <u>Եվրոպական միության ընդունած</u> <u>չափանիշներին համապատասխան</u> <u>ներպետական օրենսդրության</u> <u>բարեփոխումների՝ անհրաժեշտ</u> <u>օրենսդրական ակտերի կամ</u> <u>դրանց փոփոխությունների</u> <u>նախագծման միջոցով</u></p> <p>65.2. <u>Օրինախախտում թույլ տված</u> <u>անչափահասների անձնական</u> <u>տվյալների գաղտնիության</u> <u>ապահովում</u></p> <p>65.3. <u>Օրենքով սահմանել դատարանի</u> <u>հրապարակային դատական</u> <u>ակտերում երեխայի ինքնությունը</u> <u>բացահայտող տեղեկությունների</u> <u>գաղտնիության պահպանումը</u></p> <p>65.4. Օրենքով արգելել լրատվության միջոցներին հրապարակելու հանցագործության կատարման մեջ մեղադրվող անչափահասի անձնական տվյալները, լուսանկարը, ինչպես նաև ցանկացած այլ տեղեկություն, որը կարող է բացահայտել երեխայի ինքնությունը</p> <p>65.5. Լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների համար քրեական արդարադատության /այդ թվում. անչափահասների քր. արդարադատության/ լուսաբանման վերաբերյալ դասընթացների կազմակերպում և իրականացում, որը կներառի անձնական և ընտանեկան</p>		<p>եռամսյակ</p> <p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p> <p>2014թ. առաջին եռամսյակ</p> <p>2014թ. երկրորդ եռամսյակ</p> <p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>արդարադատության նախարարություն, ՀՀ գլխավոր դատախազություն /համաձայնությամբ/ ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ գլխավոր դատախազություն /համաձայնությամբ/ ՀՀ արդարադատության նախարարություն ՀՀ արդարադատության նախարարություն ՀՀ ԱՆ «Իրավաբանական ինստիտուտ» ՊՈԱԿ</p>		
--	--	--	--	--	--	--

	կյանքի նկատմամբ հարգանքը հասարակության ավելի լայն շերտերի համար, մասնավորապես, ընդգրկելով խոցելի խմբերի վերաբերյալ տեղեկատվության լուսաբանման մշակույթը					
66.	66.1. <u>1981թ. Անհատական տվյալների ավտոմատացված մշակման առնչությամբ անձանց պաշտպանության Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայից բխող պարտավորությունների կատարում</u>		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ գլխավոր դատախազություն /համաձայնությամբ/		
67.	67.1. «Ընտանեկան բռնության մասին» ՀՀ օրենքի նախագիծը համապատասխանեցնել Գենդերային բռնության դեմ պայքարի միջգերատեսչական հանձնաժողովի գործողությունների պլանին		2014թ-ի վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ		
IX. ԱԶԱՏ ՈՒ ԱՐԴԱՐ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
68.	68.1. <u>Միջոցներ ձեռնարկել՝ ազատագրկման դատապարտված և քրեակատարողական հիմնարկներում պատիժը կրող քաղաքացիների ընտրական իրավունքն ապահովելու նպատակով</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
69.	69.1. <u>Համապատասխան իրավական ակտերում փոփոխություններ կատարելու միջոցով հստակեցնել պատգամավորության թեկնածուների գրանցման համար սահմանված նստակեցության ցենզր</u>		2014թ. առաջին կիսամյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

70.	<p>70.1. <u>Ընտրախախտումների կանխարգելման նպատակով ձեռնարկել միջոցներ, որը կապահովի անձր հաստատող փաստաթղթում դրոշմակնիքի թանաքի՝ մինչև ՀՀ ընտրական օրենսգրքով նախատեսված ժամկետի ավարտը փաստաթղթում պահպանվելը, իսկ այդ ժամկետի ավարտից հետո՝ փաստաթղթից անհետանալը</u></p>		2014թ. երկրորդ կիսամյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
71.	<p>71.1. <u>Շարժասայլակով տեղաշարժվող ընտրողների ընտրելու իրավունքի իրականացման արդյունավետության և մատչելիության ապահովման համար տեղամասային կենտրոնի տեղակայման շենքերը հարմարեցնել թեքահարթակներով, ինչպես նաև միջոցներ ձեռնարկել բուժհաստատությունում չգտնվող, սակայն հիվանդության կամ հաշմանդամության պատճառով ընտրական տեղամաս այցելելու հնարավորություն չունեցող անձանց կողմից իրենց ընտրական իրավունքի մատչելի ձևով իրականացումը կարգավորող հստակ դրույթի սահմանման ուղղությամբ</u></p>		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
72.	<p>72.1. <u>Միջոցներ ձեռնարկել ապահովելու ՀՀ տարածքից դուրս բնակվող ՀՀ քաղաքացիների համար ՀՀ ընտրություններին մասնակցելու հավասար հնարավորությունը, ինչպես նաև ապահովելու համար</u></p>		2014թ. առաջին կիսամյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

	<u>երկրադարացիություն ունեցող անձանց ընտրվելու իրավունքը</u>				
73.	73.1. Օրենսդրությամբ սահմանել թեկնածուներից որևէ մեկի օգտին կողմ կամ դեմ քվեարկելու, ընտրություններին մասնակցելու կամ ընտրություններին մասնակցելուց հրաժարվելու պայմանով կաշառք ստանալու համար կաշառքը ստացողի կողմից ընտրակաշառքի վերաբերյալ հաղորդում ներկայացնելու և պատկան մարմինների հետ համագործակցելու դեպքում անձին քրեական պատասխանատվությունից ազատելու մասին դրույթ		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ գլխավոր դատախազություն	
74.	74.1. Պարբերաբար միջոցներ ձեռնարկել հստակեցնելու ՀՀ տարածքում բնակվող ՀՀ քաղաքացիների շրջանակը		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ ոստիկանություն	
75.	75.1. Նախատեսել տեխնիկական միջոցառումներ /ընտրատեղամասերի և դրանց մուտքերի տարածքների տեսալուսանկարահանում/ ապահովելու քվեարկության օրվա գործընթացների հրապարակայնությունը		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ ԿԸՀ	
76.	76.1. Առավել արդյունավետ դարձնել ընտրությունների օրինականության բողոքարկման համար սահմանված ողջամիտ ժամկետները		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
77.	77.1. <u>Ընտրական գործընթացների իրավական ու կառուցակարգային</u>		2014թ. երկրորդ	ՀՀ կենտրոնական ընտրական	

	<p><u>Երաշխիքների ամրապնդման համար անհրաժեշտ օրենսդրական նախաձեռնություններ</u></p>		<p>Եռամսյակ</p>	<p>հանձնաժողով /համաձայնությամբ/, ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>		
<p>78.</p>	<p>78.1. Բացառել ընտրացուցակների չարաշահումը՝ հստակեցնելով մշտապես բնակվողների շրջանակը և հրապարակելով ստորագրված ընտրացուցակները</p>		<p>2014թ. առաջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ ոստիկանություն</p>		
<p>79.</p>	<p>79.1. Բացառել վարչական ռեսուրսի չարաշահման հնարավորությունը /օրինակ՝ արգելելով համայնքների ղեկավարներին հանդես գալ որպես վստահված անձ կամ իրականացնել քարոզչություն/ Ապահովել հավասար իրավունք թեկնածուների համար</p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն ՀՀ ԿԸՀ</p>		
<p>80.</p>	<p>80.1. Քվեարկության անճշտությունների հաշվարկում նախատեսել ընտրախախտումների լիարժեք արտացոլման և դրանց որոշակի ծավալի դեպքում՝ ընտրությունները անվավեր ճանաչելու մեխանիզմներ</p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն ՀՀ ԿԸՀ</p>		
<p>81.</p>	<p>81.1. Սահմանել ընտրությունների օրինականության բողոքարկման համար ողջամիտ ժամկետներ 81.2. Ապահովել արդյունավետ պաշտպանության հնարավորություն ընտրական իրավունքի խախտումների դեպքերում</p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>		
<p>82.</p>	<p>82.1. Վարչական և քրեական</p>		<p>2014թ.</p>	<p>ՀՀ</p>		

	օրենսգրքերում ուժեղացնել պատասխանատվությունը վարչական ռեսուրսի կիրառման համար		վերջին եռամսյակ	արդարադատության նախարարություն		
83.	<u>Կատարել ուսումնասիրություններ և ձեռնարկել քայլեր ընտրական գործընթացի կազմակերպմանը ներգրավված վարչական մարմինների քաղաքական անկախության ապահովման ուղղությամբ</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

XI. ՀԱՎԱՔՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

84.	84.1. Հավաքների ազատության իրավունքի իրականացման նպատակով օրենքներում և կանոնակարգերում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ իրավապահ մարմինների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների աշխատակիցների՝ սահմանված կարգով շարունակական վերապատրաստում՝ ուղղված պրակտիկայում կամայական խոչընդոտների ծագման կանխմանը		2014թ.-ից պարբերաբար	ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն, ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		
-----	--	--	----------------------	---	--	--

XI. ԱԶԱՏ ԱՐՏԱՀԱՅՏՄԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

85.	85.1. Օրենսդրական փոփոխությունների արդյունքում միջոցներ ձեռնարկել հանրային հեռուստաընկերությունների կողմից ապահովելու հանրության համար առավել հարմար ժամի հեռարձակվող լրատվական հաղորդումներում սուրդոթարգմանություն կամ հայերեն լուսագրեր՝ «Հեռուստատեսության և		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՌԱՀ		
-----	--	--	------------------------	------	--	--

	<p>ռադիոյի մասին» ՀՀ օրենքի 5.1 հոդվածի դրույթների պահանջներին համպատասխան</p>				
86.	<p>86.1. <u>Ձեռնարկել արդյունավետ միջոցներ՝ ապահովելու հանրային հեռուստառադիոընկերության պարտավորության պատշաճ կատարումն ապահովելու հեռարձակվող հաղորդումների թեմատիկ, բովանդակային բազմազանությունը հնարավոր հաղորդաչարերի և հաղորդումների տեսակների տեսքով</u></p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՌԱՀ</p>	
87.	<p>87.1. <u>Հանրային հեռուստառադիոընկերության կողմից բազմակարծության ապահովման նպատակով համագործակցել քաղաքացիական հասարակության, ինչպես նաև միջազգային փորձագետների հետ</u></p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՌԱՀ</p>	
88.	<p>88.1. <u>Հետևողական լինել հեռուստատեսության և ռադիայի ոլորտի օրենսդրության խախտումների բացահայտման և համապատասխան պատասխանատվության միջոցների կիրառման ուղղությամբ, մասնավորապես՝ հանրային հեռուստառադիոընկերության կողմից «Հեռուստատեսության և ռադիոյի մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 1-ին կետի և «Գովազդի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին</u></p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՌԱՀ</p>	

	<u>մասի դրույթների պահպանման ուղղությամբ</u>				
89.	89.1. <u>Համապատասխանեցնել «Պետական և ծառայողական գաղտնիքի մասին» ՀՀ օրենքը Սահմանադրական դատարանի 2012թ. մարտի 6-ի թիվ ՍԴՈ-1010 որոշմանը</u>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
90.	90.1. <u>Ապահովել ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը հատկացվող բյուջեի ռազմական ծախսերը չընդգրկող մասի հրապարակայնությունը</u>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն	
91.	91.1. <u>Միջազգային փորձին համապատասխան օրենսդրորեն հստակեցնել տեղեկատվության դասակարգման չափանիշները՝ ՀՀ պետական, ծառայողական, առևտրային և անձնական գաղտնիքների</u>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
92.	92.1. <u>Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների և պաշտոնատար անձանց համար ուսուցման և իրազեկման ապահովում՝ միջազգային չափանիշներին և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին համապատասխան</u>		2013-2014թթ. պարբերաբար	ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն, ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն	
93.	93.1. <u>Հեռուստատեսության և ռադիոյի կարգավորող մարմինների ընտրության և կազմավորման կարգի համապատասխանեցումը միջազգային և առաջին հերթին՝</u>		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն	

	<u>Եվրոպական պահանջներին</u>					
94.	94.1. Արտահայտման ազատության և ազգային անվտանգության ապահովման չափանիշների միջև առկա սահմանազատման միջազգայնորեն ընդունված չափանիշների վերաբերյալ պետական ծառայողների և լրատվամիջոցների վերապատրաստման անցկացումը՝ հաշվի առնելով Յոհանեսբուրգյան սկզբունքներն ազգային անվտանգության, արտահայտման ազատության և տեղեկատվության մատչելիության վերաբերյալ		2013-2014թթ. պարբերաբար	ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայություն, ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		
95.	95.1. <u>«Ատելության կոչեր» եզրույթի ամրագրումը ՀՀ գործող օրենսդրության մեջ՝ սահմանելով ատելության կոչերի արգելքը մասնավորապես ԶԼՄ-ներում</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ		
XII. ԽՈՇՏԱՆԳՄԱՆ ԿԱՄ ԱՅԼ ԴԱԺԱՆ, ԱՆՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԿԱՄ ՆՎԱՍՏԱՑՆՈՂ ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔԻ ԿԱՄ ՊԱՏԺԻ ՉԵՆԹԱՐԿՎԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
96.	96.1. Օրենսդրորեն սահմանել խոշտանգումների ենթարկված անձի՝ փոխհատուցում ստանալու իրավունքը 96.2. Խոշտանգման սահմանման լիարժեք համապատասխանությունը խոշտանգումների և դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի և պատժի դեմ Կոնվենցիայի 1-ին և 4-րդ հոդվածներին, ինչպես նաև Կոնվենցիայի բոլոր դրույթներին		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

	<p>համապատասխանեցում</p>					
<p>97.</p>	<p>97.1. <u>Ազատագրկման բոլոր վայրերում խոշտանգումների և վատ վերաբերմունքի դեպքերի վերաբերյալ բողոքների ընդունման և դրանց հետագա ընթացքն ապահովող անկախ համակարգի ստեղծում, որի հիմնական մանդատը կլինի խոշտանգումների, դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող ցանկացած արարքի հետապնդումը և տվյալ արարքի ծանրությանը համաչափ պատժումը</u></p> <p>97.2. <u>Սահմանել հատուկ ընթացակարգեր՝ ցանկացած դեպքի առնչությամբ անկախ հետաքննություն իրականացնելու ուղղությամբ՝ անկախ այն հանգամանքից անձի կողմից պաշտոնական բողոք ներկայացվում է, թե ոչ</u></p> <p>97.3. <u>Իրականացնել պարբերական դիտարկումներ խոցելի խմբերի շրջանում՝ անազատության մեջ պահելու վայրերում, ոստիկանության համապատասխան բաժիններում, զինված ուժերում՝ խոշտանգումների դեպքերի հաշվառման և բացահայտման նպատակով, հավաքագրած տվյալների հիման վրա հետամուտ լինել կատարելու հետաքննություն՝ մեղավորներին ըստ</u></p>	<p>ՄԱԿ-ի Խոշտանգումների դեմ պայքարի հանձնաժողովին ներկայացվող պարբերական զեկույցների ներկայացման շրջանակներում ապահովել.</p> <p>-«Մասնակից պետությունը պետք է միջոցներ ձեռնարկի ոստիկանության բաժիններում և կալանավայրերում հարցաքննությունների ծայնա- և տեսագրման ապահովման համար, որպես հետագա կանխարգելիչ միջոց»:</p> <p>-«Մասնակից պետությունը պետք է փոխի իր օրենսդրությունը, և նախատեսի դրույթներ՝ ուղղված խոշտանգումների զոհերի իրավունքների վերականգնմանը, ներառյալ վնասների արդար և համաչափ</p>	<p>2014թ. առաջին եռամսյակ</p> <p>2014թ. չորրորդ եռամսյակ</p> <p>2014թ. չորրորդ եռամսյակ</p> <p>2014թ.</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ Մարդու իրավունքների պաշտպան (համաձայնությամբ)</p> <p>ՀՀ Մարդու իրավունքների պաշտպան /համաձայնությամբ/, ՀԿ-ներ</p>		

	<p>արժանվույն պատասխանատվության ենթարկելու համար՝ անկախ այն հանգամանքից պաշտոնական բողոք ներկայացվում է, թե ոչ</p> <p>97.4. Ապահովել մեխանիզմներ անկախ դիտորդական խմբերի կողմից հարցաքննության վայրերում մշտադիտարկումներ իրականացնելու համար՝ խոշտանգումների դեպքերը բացահայտելու, կանխարգելելու նպատակով</p> <p>97.5. Խոշտանգումների և այլ դաժան վերաբերմունքի արգելքի վերաբերյալ իրավապահ մարմինների, զինծառայողների, բուժանձնակազմերի շրջանում (առհասարակ այն բոլոր անձանց, որոնք առնչվում են ազատագրկման վայրերի աշխատանքին, խոցելի խմբերին) պարբերական դասընթացների կազմակերպում՝ խոշտանգումների և այլ դաժան վերաբերմունքի արգելքի, դրանց չափանիշների վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացման համար</p> <p>97.6. <u>Պարբերաբար վերանայել հարցաքննության կանոնները, հրահանգները, մեթոդները և կիրառությունը, ինչպես նաև ձերբակալված, կալանավորված և դատապարտված անձանց պահելու պայմանները և վերաբերմունքը</u></p>	<p>փոխհատուցումը, որոնք առաջացել են Համաձայնագրի 14-րդ հոդվածին համապատասխան»:</p> <p>-«Մասնակից պետությունը պետք է ապահովի, որ համապատասխան պաշտոնատար անձինք համաձայն Ստամբուլի Համաձայնագրի, անցնեն վերապատրաստում խոշտանգումների և այլ դաժան վերաբերմունքի դրսևորումները ճանաչելու համար»:</p> <p>Վերապատրաստման դասընթացներ իրավապահ մարմինների, զինծառայողների, բուժանձնակազմի աշխատակիցների համար</p>	<p>երկրորդ եռամսյակ eram եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ Մարդու իրավունքների պաշտպան (համաձայնությամբ)</p> <p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>		
--	---	--	---------------------------------------	---	--	--

	<u>նրանց նկատմամբ</u>				
98.	98.1. <u>Կատարել համապատասխան օրենսդրական փոփոխություններ՝ բացառելու համար ժամկետային գինձառայողների ծառայությունը գինվորական դատախազությունում անցկացնելը</u>		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն	
99.	99.1. ՀՀ քրեական օրենսգրքում հստակորեն սահմանել խոշտանգման հասկացության չափանիշներ, որոնք հնարավորություն կտան տարանջատելու խոշտանգումը բռնության այլ ձևերից: Նախագիծը մշակել՝ հիմք ընդունելով ՄԱԿ-ի՝ «խոշտանգումների և այլ դաժան, անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող վերաբերմունքի կամ պատժի դեմ» 1984թ. կոնվենցիան՝ համապատասխանեցնելով ներպետական օրենսդրության նորմերը կոնվենցիայով սահմանված ընդհանուր դրույթներին: Սա հնարավորություն կտա տարանջատելու, թե որ դեպքերն են հանդիսանում խոշտանգումներ և որոնք բռնության դեպքեր: Որոշակիության սահմանումը հնարավորություն կտա կոնկրետ դեպքի պարագայում կոնկրետ պատիժ սահմանել:		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
100.	100.1. ՔԿՀ-ների գերբնակեցման խնդրի լուծման նպատակով		2014թ. առաջին	ՀՀ արդարադատության	

	<p>օրենսդրությամբ սահմանել առավել խիստ պայմաններ կալանքը որպես խափանման միջոց կիրառելու համար, ինչի արդյունքում կբացառվի կալանավորների համար պատիժը անմարդկային կամ արժանապատվությունը նվաստացնող պայմաններում կրելը: Միջոցներ ձեռնարկել նաև նոր ՔԿՀ-ներ կառուցելու ուղղությամբ, որոնք կապահովեն միջազգային չափորոշիչներին համապատասխան պատժի կրման պայմաններ</p>		եռամսյակ	նախարարություն		
101.	<p>101.1. Ձերբակալված կամ բերման ենթարկված անձանց նկատմամբ բռնություններն ու անմարդկային վերաբերմունքը կանխելու նպատակով բարձրացնել ոստիկանության աշխատակիցների մասնագիտական որակավորման մակարդակն և ուժեղացնել վերահսկողությունն ոստիկանության բաժիններում, մասնավորապես՝ հարցաքննությունների ընթացքը մշտապես տեսաձայնագրելու միջոցով</p>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ոստիկանություն		
102.	<p>102.1. Ձեռնարկել միջոցներ քրեակատարողական հիմնարկներում դատախազական հսկողության մեխանիզմներն արդյունավետ օգտագործելու ուղղությամբ, ինչպես նաև բացառել ՀՀ ոստիկանության ՁՊՎ-ներում պահվող անձանց</p>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն ՀՀ ոստիկանություն		

	իրավունքների խախտման դեպքերը				
103.	103.1. Համապատասխան իրավական ակտով սահմանել ՔԿՀ-ներում հացադուլ իրականացնող անձանց իրավունքները և պարտականությունները		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
104.	104.1. Իրականացնել հետևողական քաղաքականություն պաշտոնատար անձանց կողմից բռնության դրսևորումների բոլոր դեպքերը խորը ուսումնասիրելու համար		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ոստիկանություն ՀՀ գլխավոր դատախազություն	
105.	105.1. ՄԱԿ-ի յոթ հիմնական փաստաթղթերի՝ «Խոշտանգումների և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի և պատժի դեմ» կոնվենցիայի, «Ռասայական խտրականության բոլոր ձևերի վերացման» մասին կոնվենցիայի, Տնտեսական, սոցիալական և մշակութային իրավունքների մասին, Քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքների մասին միջազգային դաշնագրերի, Կանանց նկատմամբ խտրականության բոլոր ձևերի վերացման մասին կոնվենցիայի, Երեխայի իրավունքների մասին կոնվենցիայի և դրան կից երկու կամընտիր արձանագրությունների, Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին կոնվենցիայի դրույթների մասին իրազեկության բարձրացմանն ուղղված		պարբերաբար	ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն, շահագրգիռ այլ գերատեսչություններ	

	միջոցառումներ, ինչպես նաև ՀՀ կողմից վավերացված հիմնական միջազգային իրավական ակտերի շուրջ սեմինար-դասընթացներ				
XIII. ԵՐԵՆԱՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ					
106.	106.1. Օգտագործելով միջազգային փորձը՝ պետական բյուջեում համապատասխան վերաբաշխումներ կատարել և ավելացնել խնամատար ընտանիքների թիվը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	
107.	107.1. Անհրաժեշտ միջոցներ ձեռնարկել խնամակալության և հոգաբարձության մարմինների գործունեության արդյունավետության բարձրացման համար, մասնավորապես՝ ապահովելով հանձնաժողովի անդամների մասնագիտական պատրաստվածությունը և իրենց կատարած աշխատանքի նկատմամբ մոտիվացիայի բարձրացմանը, ինչպես նաև հստակեցնել հանձնաժողովի անդամներին առաջադրվող պայմանները և նրանց կողմից կատարվող աշխատանքը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	
108.	108.1. Ապահովել երեխաների պաշտպանությանն ուղղված ռազմավարական ծրագրերի պատշաճ, նախատեսված ժամանակի սահմաններում իրականացման հետևողականության պահպանում, ինչպես նաև հետամուտ լինել մուրացիկ և թափառաշրջիկ		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	

	երեխաների հիմնախնդրի լուծմանը					
109.	109.1. Ձեռնարկել միջոցներ Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայության ներքո գտնվող մի շարք մանկապարտեզներում երեխաների թիվը թույլատրելի քանակին համապատասխանեցնելու նպատակով՝ համաձայն ՀՀ ԿԳ նախարարի 26 հունվարի 2007թ. N 29-Ն հրամանի		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԿԳՆ		
110.	110.1. Քրեական օրենսդրությամբ սահմանել առավել խիստ պատասխանատվություն երեխաների նկատմամբ բռնության, հատկապես երեխաների սեռական անձեռնմխելիության դեմ ուղղված հանցագործությունների համար		2014թ. եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
111.	111.1. Օրենսդրորեն նախատեսել անչափահասների գործերով ներգրավված բոլոր անձանց գաղտնիության պահպանման պարտականությունը: Օրենսդրորեն նախատեսել նաև անչափահաս մեղադրյալի վերաբերյալ ապօրինի տեղեկություններ հրապարակող անձանց պատասխանատվությունը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
112.	112.1. Քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանել անչափահասի մասնակցությամբ առերեսման և այլ քննչական գործողությունների հատուկ կարգ, մասնավորապես անչափահասին հանցագործությամբ հասցված վնասի		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

	<u>վերապրումը բացառելու համար (double victimization)</u>					
113.	113.1. <u>Երեխաների իրավունքների պաշտպանության ապահովման ինստիտուտների գործունեության արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված անհրաժեշտ միջոցառումների կատարում</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, շահագրգիռ այլ գերատեսչություններ		
114.	114.1. Աշխատող երեխաների վերաբերյալ հետազոտության արդյունքների քննարկում և անհրաժեշտության դեպքում թրաֆիքինգի դեմ պայքարին առնչվող առաջարկությունների մշակում	Միջոցառումների իրականացում՝ համաձայն «Հայաստանի Հանրապետությունում երեխայի իրավունքների պաշտպանության 2004-2015թթ. ազգային ծրագրի «Հայաստանի Հանրապետությունում 2010-2012թթ. ընթացքում մարդկանց շահագործման /թրաֆիքինգի/ դեմ պայքարի կազմակերպման ազգային ծրագրի»	2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն		
115.	115.1. Սահմանել բռնության զրի դարձած երեխաների վերականգնմանն ու վերասոցիալիզացիային ուղղված գործողությունների իրականացման համար պատասխանատու մարմինների իրավունքները, պարտականությունները և պատասխանատվությունը		2014 թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն		

	115.2. Իրականացնել վերոգրյալ մարմինների աշխատակիցների մասնագիտական վերապատրաստումը՝ երեխաների շահերի լավագույն ապահովման նպատակով					
116.	116.1. Օրենսդրորեն սահմանել բռնության զոհ դարձած երեխաների, այդ թվում ֆիզիկական, հոգեկան և սեռական վերկանգնմանն ու վերասոցիալիզացիային ուղղված գործողությունների հստակ համալիր՝ միջազգային փորձի հիման վրա		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն, Միջազգային կազմակերպություններ/համաձայնության Բ/		
117.	117.1. Օրենսդրորեն սահմանել ընտանեկան բռնության զոհ դարձած երեխաներին ընտանիքից անջատելու գործուն ընթացակարգեր, որոնք ուղղված կլինեն երեխաների իրավունքների լավագույն պաշտպանությանը		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
118.	118.1. Օրենսդրորեն սահմանել ընտանեկան բռնության զոհ դարձած և ընտանիքից անջատված երեխայի խնամքի ապահովման մարմինների պարտականությունները և պատասխանատվությունը		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
119.	119.1. Երեխաների խնամքի կենտրոններում վատ վերաբերմունքի մշտադիտարկման իրականացում և երեխաների խնամքի կենտրոններում բռնության ենթարկված երեխաներին միջավայրից հեռացնելու		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

	<p>ընթացակարգերի օրենսդրական սահմանում՝ երաշխավորելով վերջինների վրա ստրեստգեղձի ազդեցությունը, ինչպես նաև օրենսդրորեն սահմանել երեխաների խնամքի կենտրոններից հեռացված երեխաներին պահելու վայրերի և պատասխանատու մարմինների պարտականությունները և պատասխանատվությունը</p>				
120.	<p>120.1. Երեխաների շրջանում իրականացնել բռնության բոլոր ձևերի մասին իրազեկվածության բարձրացում, ինչպես նաև հանրակրթական դպրոցներում, երեխաների խնամքի կենտրոններում երեխաների հետ իրականացնել զրույցներ՝ իրենց նկատմամբ հնարավոր բռնության դեպքերը բացահայտելու ուղղությամբ՝ ներառյալ ֆիզիկական, հոգեբանական, սեռական բռնությունն ինչպես ընտանիքում, այնպես էլ ուսման վայրում և փողոցում</p>		<p>2014թ. առաջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպան /համաձայնությամբ/, ՀԿ-ներ</p>	
121.	<p>121.1. Օրենսդրական փոփոխություններ՝ ապահովելու ծննդից անմիջապես հետո յուրաքանչյուր երեխայի ծննդի պետական գրանցումը՝ անկախ նրա ծնողների կողմից վավեր անձը հաստատող փաստաթուղթ ունենալու հանգամանքից</p>		<p>2014թ. չորրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ արդարադատության նախարարություն</p>	

	<p>121.2. Օրենսդրական փոփոխություններ՝ սահմանելու ծննդի ու զրանցման պարզ, մատչելի և արագացված ընթացակարգեր</p> <p>121.3. Միջոցներ՝ բարելավելու քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմինների հասանելիությունը ողջ բնակչությանը: Ծննդի պետական գրանցման հնարավորության ստեղծում ծննդատներում կամ այլ կերպ՝ քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման մարմիններից դուրս</p> <p>121.4. Լրատվամիջոցներով և անմիջականորեն հանրության շրջանում քարոզարշավային ծրագրեր՝ ուղղված ծննդի պետական գրանցման կարևորության և անհրաժեշտության վերաբերյալ հանրային իրազեկվածության բարձրացմանը</p>					
XIV. ԿԱՆԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ						
122.	122.1. «Ընտանեկան բռնության դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի մշակում՝ միջազգային չափանիշներին համապատասխան		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ ոստիկանություն		
123.	123.1. Գենդերային հավասարության մասին հատուկ օրենքի ընդունում		2015թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի		

				նախարարություն		
124.	124.1. Գենդերային հավասարության հարցերով հատուկ մեխանիզմի ստեղծմանն ուղղված օրենսդրական և այլ միջոցառումներ, որոնք հնարավորություն կտան լուծելու կանանց իրավունքներին և գենդերային հավասարությանն առնչվող խնդիրները		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն, ՀՀ արդարադատության նախարարություն, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
125.	125.1. Գենդերային բռնության զոհերին տրամադրվող սոցիալական և իրավական աջակցության և ծառայությունների տրամադրման ապահովում	Գենդերային իրավիճակի շարժընթացի գնահատման և մշտադիտարկման ցուցանիշների ներդրմանն ուղղված ուսուցողական դասընթացներ: Կստեղծվեն բռնության զոհերի համար ժամանակավոր կացարաններ և/կամ ապաստարաններ	2015թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		
126.	126.1. Մշակել և ներդնել մարդկանց շահագործման /թրաֆիքինգի/ ենթարկված անձանց մատուցվող անհրաժեշտ ծառայությունների նվազագույն չափորոշիչներ 126.2. Բռնության, այդ թվում՝ սեռական բռնության, ենթարկված անձանց բուժօգնության որակի բարելավում 126.3. Աշխատող երեխաների		2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ		

	իրավունքների պաշտպանություն. մարդկանց շահագործման /թրաֆիքինգի/ ենթարկված անձանց աջակցության գործընթացի առավել արդյունավետ և մասնագիտական բարձր որակով իրականացում			պաշտպանության նախարարություն		
127.	127.1. <u>Բռնության կանխարգելումն ուժեղացնելու, ինչպես նաև ընտանեկան բռնությունը կանխելուն ուղղված գործնական քայլերի նախաձեռնում</u>	Ստորագրել և վավերացնել «Կանանց նկատմամբ բռնության և ընտանեկան բռնության կանխարգելման և դրա դեմ պայքարի մասին» ԵԽ կոնվենցիան	2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ ԱԳՆ		
XV. ՏԱՐԵՑ ՄԱՐԴԿԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ						
128.	128.1. Անօթևան տարեցների սոցիալական աջակցության ծրագրերի մշակում 128.2. Տուն-ինտերնատ քաղաքացիների ընդունելության կարգի հստակեցում 128.3. Տարեցներին որակյալ սոցիալական ծառայությունների օգտվելու հնարավորությունների ընձեռնմանն ուղղված ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունում		2014թ. չորրորդ եռամսյակ 2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ
129.	129.1. Միջոցներ ձեռնարկել ծերանոցների համար նախատեսված հատուկ կացարաններում մշտադիտարկման խմբերի ստեղծմանն ուղղությամբ	Մշտադիտարկումների ապահովում/օրենսդրական փոփոխություններ	2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ		
XVI. ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ						
130.	130.1. Շարժասայլակով տեղաշարժվող		2014թ.	ՀՀ աշխատանքի և		

	<p>ընտրողների ընտրելու իրավունքի իրականացման արդյունավետության և մատչելիության ապահովման համար տեղամասային կենտրոնի տեղակայման շենքերը հարմարեցնել թեքահարթակներով, ինչպես նաև միջոցներ ձեռնարկել բուժհաստատությունում չգտնվող, սակայն հիվանդության կամ հաշմանդամության պատճառով ընտրական տեղամաս այցելելու հնարավորություն չունեցող անձանց կողմից իրենց ընտրական իրավունքի մատչելի ձևով իրականացումը կարգավորող հստակ դրույթի սահմանման ուղղությամբ</p>		<p>Երրորդ եռամսյակ</p>	<p>սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն</p>		
131.	<p>131.1. Օրենսդրական բարեփոխումների միջոցով մշակել գործուն մեխանիզմներ հաշմանդամություն ունեցող անձանց հասարակական կյանքին ինտեգրվելը, ինչպես նաև վերջիններիս զբաղվածությունն ապահովելու նպատակով</p>		<p>2014թ. երրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>		
132.	<p>132.1. Հոգեկան խանգարումով տառապող անձանց խնամքի և սոցիալական սպասարկման այլընտրանքային ծառայությունների տրամադրման Հայեցակարգի նախագծի մշակում և ՀՀ կառավարություն ներկայացում</p>	<p>Հոգեկան խանգարումներով անձանց համար այլընտրանքային ծառայությունների ներդրում</p>				
133.	<p>133.1. Ձեռնարկել արդյունավետ միջոցներ հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար արդեն կառուցված,</p>		<p>2014թ. երրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի</p>		

	<p>նոր կառուցվող կամ վերակառուցվող շինությունների մատչելիությունն ապահովելու ուղղությամբ, ինչպես նաև վերջիններիս կողմից հասարակական, բազմաբնակարան և բազմաֆունկցիոնալ նշանակության կառույցներից և տրանսպորտից առանց դժվարության օգտվելու համար</p>			<p>նախարարություն ՀՀ քաղաքաշինության նախարարություն</p>		
134.	<p>134.1. Ձեռնարկել միջոցներ հաշմանդամային սպորտի զարգացման ուղղությամբ՝ մեծացնելով ֆինանսավորումը և իրականացնելով անհրաժեշտ միջոցառումներ, ինչպես նաև ընդլայնել համագործակցությունը համապատասխան կազմակերպությունների հետ</p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն ՀՀ սպորտի և երիտասարդության նախարարություն</p>		
135.	<p>135.1. ՀՀ օրենսդրության վերլուծություն՝ ուղղված դրանց համապատասխանեցմանը միջազգային չափորոշիչներին, հատկապես՝ «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի դրույթների պահանջներին</p>		<p>2013- 2016թթ.</p>	<p>ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն</p>		<p>ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ</p>
136.	<p>136.1. Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների կարիքները բավարարող հատուկ դասավանդման մեթոդաբանության ընդունումը, ինչպես նաև համապատասխան հայեցակարգի մշակումը՝</p>		<p>2016թ. առաջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ կրթության նախարարություն, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն,</p>		

	<p>հաշմանդամություն ունեցող երեխաների մասնագիտական պատրաստվածության ծրագրերի ապահովման վերաբերյալ</p> <p>136.2. Կրթական հաստատություններում ուսուցչի օգնականի, ընթերցողի, ուղեկցողի, հատուկ կարիքներ ունեցող անձանց համար ժեստերի լեզվի թարգմանչի ծառայությունների մատուցման իրականացումը, ինչպես նաև ուսուցման գործընթացում հատուկ կարիքներ ունեցող անձանց համապատասխան սարքավորումներով ապահովումը</p> <p>136.3. Ներառական կրթական համակարգի ստեղծումը, ներառյալ՝ հիմնական և մասնագիտացված կրթության տրամադրումը, որը կնպաստի փորձի փոխանակմանն ու հաշմանդամություն ունեցող երեխաների, երիտասարդների, մեծահասակների ներգրավմանը հասարակական կյանքին</p>			<p>ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>		
<p>137.</p>	<p>137.1. Բժշկասոցիալական փորձաքննության իրականացման գործընթացի արդյունավետության բարձրացում</p> <p>137.2. Ֆինանսական և համապատասխան այլ միջոցների ավելացում հաշմանդամություն ունեցող անձանց պրոթեզա-օրթոպեդիկ և վերականգնողական պարագաներով, այդ թվում՝</p>		<p>2013-2016թթ.</p>	<p>ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>		<p>ՀՀ պետական բյուջե դոնոր կազմակերպություններ</p>

	սայլակներով և լսողական սարքերով, ապահովման գործընթացն առավել արդյունավետ դարձնելու համար				
138.	138.1. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների և շահերի պաշտպանության, դրանց հիմնախնդիրների լուսաբանում, գրքույկների, մեթոդական ուղեցույցների տպագրում, հեռուստահաղորդումների կազմակերպում, հանրային քննարկումների, կլոր սեղանների կազմակերպում		2014թ. երկրորդ-երրորդ եռամսյակներ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն, Հանրային հեռուստաընկերություն/ Հանրային ռադիո (համաձայնությամբ)	ՀՀ պետական բյուջե դոնոր կազմակերպություններ
139.	139.1. Հոգեկան առողջության խնդիրների իրավակարգավորմանն ուղղված օրենսդրության մեջ փոփոխությունների կատարման անհրաժեշտության վերանայում՝ հիմնված միջազգային փորձի հիման վրա		2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
140.	140.1. Ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ բժշկասոցիալական փորձաքննության իրականացման ոլորտում իրավասու մարմինների կողմից գնահատողական հայեցողության հնարավորինս կրճատման, հաշմանդամության որոշման չափորոշիչների առավելագույն		2013-2016թթ.	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ առողջապահության նախարարություն	

	հստակեցման, ԲՍՓՀ-ների գործունեության թափանցիկության ապահովման ուղղությամբ				
141.	141.1. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց առողջության վերականգնման ծառայությունների կազմակերպում և ծառայությունների մատչելիության ապահովում, ներառյալ սեռական և վերարտադրողական առողջությունը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն, ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
142.	142.1. <u>Իրականացնել օրենսդրական բարեփոխումներ սոցիալ-հոգեբանական հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության նպատակով</u>	«Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիայի կամընտիր արձանագրության վավերացում	2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԱԳՆ	
143.	143.1. ՀՀ-ում սոցիալ-հոգեբանական հաշմանդամություն ունեցող անձանց համայնքային ծառայությունների տրամադրման մեխանիզմների օրենսդրական կարգավորումների մշակում և ընդունում		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ, ՀՀ ԱՍՀՆ	
144.	144.1. Սոցիալ-հոգեբանական հաշմանդամություն ունեցող անձանց համայնքի կյանքին ներգրավելու համար համապատասխան օրենսդրական կարգավորումների մշակում և ընդունում, մասնավորապես ապահովելով հավասար հնարավորություններ		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ, ՀՀ ԱՍՀՆ, ՀՀ ԱՆ	

	<p>կրթության, աշխատանքի, ժամանցի և այլ ոլորտներում</p> <p>144.2. Համայնքահեն ծառայությունների ներդրման համար ռազմավարական ծրագրի մշակում</p> <p>144.3. Համայնքահեն խնամքի և հասարակական աջակցության ապահովման նպատակով անհրաժեշտ ուսումնասիրության իրականացում և դրան համապատասխան մասնագետների պատրաստում, վերապատրաստում</p> <p>144.4. Սոցիալ-հոգեբանական հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար կարողությունների զարգացմանն ու ինքնուրույնության բարձրացմանն ուղղված ծրագրերի մշակում և իրականացում հասարակական կյանքում նրանց լիարժեքորեն ներգրավման նպատակով՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր անձի անհատական կարիքները</p> <p>144.5. Մարդու իրավունքների դասընթացների կազմակերպում և իրականացում սոցիալ-հոգեբանական հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար, ինչպես նաև բուժաշխատակիցների, սոցիալ-հոգեբանական հաշմանդամություն ունեցող անձանց խնամք իրականացնողների, հարազատների, լրագրողների, գործատուների</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>համար, որոնք ուղղված կլինեն սոցիալ-հոգեբանական հաշմանդամություն ունեցող անձանց արժանապատվության, ինքնուրույնության պահպանմանը և կարծագանքեն նրանց կարիքներին</p> <p>144.6. Հոգեկան առողջության վերաբերյալ հանրային իրազեկվածության բարձրացում սոցիալ-հոգեբանական հաշմանդամություն ունեցող անձանց նկատմամբ խարանի և խտրականության վերացման նպատակով</p> <p>144.7. Հոգեկան բարեկեցության ու առողջության և դրա վրա ազդող գործոնների վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացում քաղաքացիների լայն շերտերի և թիրախ խմբերի շրջանակներում՝ երեխաներ, դեռահասներ, տարեցներ, կանայք, այդ թվում՝ նախածննդյան և հետծննդյան բժշկական օգնության ընթացքում, թմրամիջոցներից, ակոհոլից և այլ կախվածություն ունեցող անձինք, տևական բուժում պահանջող կամ մահացու հիվանդություններով տառապող ու նրանց խնամող անձինք և այլն</p>					
145.	145.1. Տասնութ տարեկանը լրացած հատուկ խնամքի կարիք ունեցող ծանր մտավոր խնդիրներով անձանց		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի		

	իրավունքների պաշտպանություն՝ օրենսդրական բարեփոխումների միջոցով			նախարարություն		
XVII. ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՎ ԷԹՆԻԿ ԻՆՔՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՊԱՀՊԱՆԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
146.	146.1. Ազգային փոքրամասնություններին պատկանող անձանց ծննդյան վկայականներում անձի իքնությանը վերաբերող նշումները կատարելիս համաձայնեցված մեթոդաբանության մշակմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
147.	147.1. Ուսուցիչների պատրաստման և հանրապետությունում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների լեզուներով թարմացված ուսումնական նյութերի ապահովմանն ուղղված համակարգված քաղաքականության մշակում		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ կառավարության աշխատակազմի կրոնի և ազգային փոքրամասնությունների հարցերով վարչություն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		
148.	148.1. <u>Որոշումներ կայացնողների մակարդակում ազգային և էթնիկ փոքրամասնությունների ներկայության քվտաների ներդրմանն ուղղված անհրաժեշտ միջոցների ձեռնարկում</u>		2015թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ կառավարության աշխատակազմի կրոնի և ազգային փոքրամասնությունների հարցերով վարչություն		
149.	149.1. Ազգային և էթնիկ փոքրամասնություններով բնակեցված մարզերում և համայնքներում մշակութային կենտրոնների կառուցման և ազգային լեզուներով		2016թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ կառավարության աշխատակազմի կրոնի և ազգային փոքրամասնությունների հարցերով վարչություն		

	<p>ռադիոհեռուստահաղորդումների հեռարձակման ապահովման համար անհրաժեշտ միջոցառումների իրականացում</p>					
XVIII. ՓԱԽՍԱԿԱՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՊԱՍԱՆ ՀԱՅՑՈՂՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ						
150.	<p>150.1. Ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ փախստականի կոնվենցիոն ճամփորդական փաստաթուղթը օրենսդրության պահանջներին համապատասխանեցնելու և կիրառելիությունը ապահովելու ուղղությամբ</p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն</p>		
151.	<p>151.1. Ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ՝ փախստականների բնակարանային ապահովման խնդրին լուծում տալու, նրանց բնակարանային պայմանների բարելավման ուղղությամբ, ինչպես նաև բարենպաստ պայմաններ ստեղծել ՀՀ ՏԿՆ միգրացիոն պետական ծառայության «Հանրակացարաններ» ՊՈԱԿ-ի ենթակայության տակ չգտնվող այլ ժամանակավոր կացարաններում բնակվող փախստականների համար</p>		<p>2014թ. երրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն</p>		
152.	<p>152.1. Փախստականների և ապաստանի վերաբերյալ ՀՀ իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին իրավական ակտերի նախագծերի մշակում</p> <p>152.2. Ապաստան հայցողների և</p>		<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն</p>		<p>ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>

	<p>փախստականների իրավունքների ապահովման վերաբերյալ ազգային օրենսդրության (ներառյալ ՀՀ Քրեական օրենսգիրքը, ՀՀ Օրենքը Օտարերկրացիների մասին, Սահմանապահ զորքերի մասին ՀՀ օրենքը, և այլն) ներդաշնակեցում միջազգային պահանջներին, մասնավորապես, ԵՄ չափորոշիչներին</p>				
153.	<p>153.1. Փախստական ճանաչված և ապաստան ստացած անձանց սոցիալական (ընտանեկան) և տնտեսական ինտեգրմանը նպաստող ծրագրերի մշակումը և իրականացումը, անհրաժեշտության դեպքում՝ համապատասխան իրավական ակտերի նախագծերի մշակում և ներկայացում ՀՀ կառավարություն</p> <p>153.2. Ճամփորդական փաստաթղթերի տրամադրում 1951թ. կոնվենցիայի պահանջներին և ԻԿԱՕ-ի չափանիշներին համապատասխան:</p>		2014թ.-ի դեկտեմբեր	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի, ՀՀ կրթության և գիտության, ՀՀ առողջապահության նախարարություններ ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչություն</p>	<p>ՀՀ պետական բյուջե և ֆինանսավորման այլ աղբյուրներ</p>
154.	<p>154.1. Քաղաքացիություն չունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանություն</p>	<p>Ընթացակարգերի նախատեսում և ճամփորդական փաստաթղթերի տրամադրում՝ 1954թ. Կոնվենցիայի և այլ</p>	2013թ. չորրորդ եռամսյակ	<p>ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն, ՀՀ</p>	

		կարգերի համաձայն		աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
155.	155.1. Փախստական ճանաչված և ապաստան ստացած անձանց ՀՀ-ում լիարժեք ինտեգրման համար նպաստավոր պայմանների ստեղծում	Շարունակական ծրագիր «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների և լրացումների մշակում ՀՀ ում օրինապես բնակվող փախստականների համար հեշտացված նատուռալիզացիայի վերաբերյալ	2013–2015թթ.	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչություն		
156.	156.1. Ապաստան հայցողներին իրենց իրավունքների և պարտականությունների մասին ամբողջական տեղեկատվության ապահովում: Օրենսդրական բարեփոխումների միջոցով ապաստան հայցողների աշխատանքային հավասար իրավունքների, առողջապահության, կրթության, սոցիալական ծառայությունների հասանելիության, ազատ տեղաշարժի և անվճար իրավաբանական օգնության տրամադրում		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության միգրացիոն պետական ծառայություն, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն, Մարդու իրավունքների		

				<p>պաշտպանի գրասենյակ</p>		
<p>157.</p>	<p>157.1. Քաղաքացիություն չունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանություն</p>	<p>Քաղաքացիություն չունեցող անձանց, այդ թվում նրանց կարգավիճակը ֆորմալ ընթացակարգով սահմանելու համար պատասխանատու մարմնի որոշում և նշանակում: Հիմնական իրավունքների և ծառայությունների հասանելիության ապահովում «Քաղաքացիություն չունեցող անձանց կարգավիճակի վերաբերյալ» 1954թ. կոնվենցիայի պահանջներին համապատասխան:</p> <p>Ճամփորդական փաստաթղթերի տրամադրում «Քաղաքացիություն չունեցող անձանց կարգավիճակի վերաբերյալ» 1954թ. կոնվենցիայի պահանջներին և ԻԿԱՕ-ի չափանիշներին</p>	<p>2014թ. չորրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչություն, ՀՀ ԱԳՆ</p>		

		<p>համապատասխան:</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների և լրացումների մշակում՝ այն միջազգային չափանիշներին և, մասնավորապես, «Ապաքաղաքացիության կրճատման մասին» 1961թ. կոնվենցիային համապատասխանացնելու նպատակով:</p> <p>Քաղաքացիության մասին 1997թ. Եվրոպական կոնվենցիայի և «Պետությունների իրավահաջորդության առնչությամբ ապաքաղաքացիությունից խուսափելու մասին» Եվրոպայի խորհրդի 2006թ. կոնվենցիայի ստորագրում և վավերացում:</p>				
XIX. XIX. ՄԻԳՐԱՆՏՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ						
158.	158.1. Միգրանտների ընտանիքների իրավունքների պաշտպանության	Բոլոր միգրանտ աշխատողների և նրանց	2014թ. Երկրորդ	ՀՀ ԱԳՆ		

	երաշխիքների ուժեղացում	ընտանիքի անդամների իրավունքների պաշտպանության միջազգային կոնվենցիայի ստորագրում և վավերացում	եռամսյակ			
XX. ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ						
159.	159.1. Վերանայել և բարելավել հսկողությունը մշակութային արժեքների, պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պահպանության բնագավառում՝ իրականացնելով մշտադիտարկումներ ոչ միայն առավել վտանգված, այլև բոլոր հուշարձանների տեխնիկական կարգավիճակի ստուգման ուղղությամբ		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		
160.	160.1. Ձեռնարկել միջոցներ՝ ՀՀ բոլոր մարզերում մշակութային կյանքի զարգացման համար կազմակերպված միջոցառումների իրականացումը հավասարապես ապահովելու նպատակով		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		
161.	161.1. Գործնականում ձեռնարկել ավելի արդյունավետ միջոցներ թատրոնների անբավարար նյութատեխնիկական հագեցվածության խնդիրը լուծելու նպատակով		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		
162.	162.1. Միջոցներ ձեռնարկել մշակութային հաստատությունների		2014թ. երրորդ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		

	շենքերը հարմարեցնելու հաշմանդամություն ունեցող անձանց մուտքի ու ելքի համար՝ անկախ այդ շենքերի՝ հիմնանորոգման ենթակա լինելու հանգամանքից		եռամսյակ			
163.	163.1. Վերանայել և բարելավել հսկողությունը մշակութային արժեքների, պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պահպանության բնագավառում 163.2. Ձեռնարկել միջոցներ՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար մշակութային կազմակերպությունների մատչելիության ապահովման ուղղությամբ		2015թ. ընթացքում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		
164.	164.1. Բարձրացնել մշակույթի նախարարության գործունեության թափանցիկությունն ու հրապարակայնությունը, ապահովել Նախարարության տարեկան հաշվետվությունների հրապարակայնությունը		2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		
165.	165.1. Թանգարանների և գրադարանների հավաքածուների պահպանման, համալրման և հանրայնացման ծրագրերի մշակում 165.2. Մշակութային ժառանգության թվանշայնացում, տեղեկատվական շտեմարանների ստեղծում		2014թ. ընթացքում	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		
166.	166.1. Հասարակության անապահով և խոցելի խմբերի համար վճարովի մշակութային ծառայություններից		2014թ.	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		

	<p>օգտվելու զեղչերի համակարգի ներդրում</p> <p>166.2. Միջմարզային մշակութային փոխադարձ ճանաչողության ապահովման ծրագրերի մշակում և իրականացում</p>				
167.	167.1. Ավանդական ժողովրդական արհեստագործության զարգացման ծրագրի մշակում և իրականացում		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն	
168.	168.1. Օրենսդրական փոփոխությունների միջոցով մշակույթի տարբեր ոլորտներում քաղաքականության իրականացման աշխատանքներին ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների ընդգրկում և մասնակցություն		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն	
169.	169.1. Ազգությամբ հայ փախստականների սոցիալական և կրթամշակութային ինտեգրման աջակցման ծրագրի մշակում և ընդունում		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ սփյուռքի նախարարություն, ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարությանն առընթեր միգրացիոն գործակալություն, ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի, ՀՀ կրթության և գիտության, ՀՀ առողջապահության, ՀՀ մշակույթի նախարարություններ	

170.	170.1. ՀՀ օրենսդրությունը համապատասխանեցնել ՀՀ կողմից վավերացված «Եվրոպայի ճարտարապետական ժառանգության պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի պահանջներին՝ արգելելով ճարտարապետական հուշարձանների տեղափոխումը, բացի այն դեպքերից, երբ հուշարձանի նյութական պահպանությունը հրամայաբար պահանջում է այն տեղափոխել		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		
171.	171.1. Վերանայել հուշարձանների պաշտպանությանն առնվելու օրենսդրությունը՝ ապահովելով պատշաճ վերահսկողություն և պատասխանատվություն հուշարձաններին վնաս հասցնելու համար		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ մշակույթի նախարարություն		
XXI. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
172.	172.1. Միջոցներ ձեռնարկել ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգրքում «հանքահանման թափոններ» և «պոչանքների արտանետումներ» հասկացությունների պարզաբանման ուղղությամբ՝ վերջիններիս իրավական կարգավորում տալու նպատակով		2014թ.չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն		
173.	173.1. Միջոցներ ձեռնարկել ոլորտը կարգավորող իրավական ակտերով սահմանելու շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության իրականացման հստակ		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն, ՀՀ		

	չափորոշիչներ			բնապահպանության նախարարություն		
174.	174.1. Ձևավորել քաղաքացիական հասարակության հետ արդյունավետ համագործակցության մշակույթ և հրատապ միջոցներ ձեռնարկել շրջակա միջավայրի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հասարակության համար անմատչելի դարձնող որոշումները և գործողությունները բացառելու ուղղությամբ		2014թ.	ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարություն		
175.	175.1. Սահմանել մեթոդաբանություն՝ տնտեսական գործունեության նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշումների ընդունման գործընթացում ապահովելու շրջակա միջավայրին և մարդու առողջությանը հասցվող վնասների հաշվարկը		2014թ.	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն		
176.	176.1. Մշակել արդյունավետ գործող մեխանիզմներ շրջակա միջավայրի աղտոտվածության բարձր մակարդակ ունեցող (մասնավորապես՝ հանքավայրերին հարող) տարածքներում հիվանդությունների ախտորոշման, մշտադիտարկման և առողջությանը հասցվող վնասի փոխհատուցման համար		2014թ.	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն, ՀՀ բնապահպանության նախարարություն		
177.	177.1. Ձեռնարկել գործուն միջոցներ ընդերքն օգտակար հանածոների շահագործման նպատակով ուսումնասիրության և		2014թ.	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն,		

	արդյունահանման համար տրամադրելու ընթացակարգի՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների խախտումների կանխարգելման և բացառման ուղղությամբ			ՀՀ բնապահպանության նախարարություն		
178.	178.1. Ուժեղացնել վերահսկողությունն ընդերք օգտագործող կազմակերպությունների կողմից օրենքներով, իրավական այլ ակտերով և պայմանագրերով սահմանված պարտավորությունների կատարման նկատմամբ, մոնիթորինգային գործընթացների ուժեղացում՝ ըստ «Բնապահպանության վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն		
179.	179.1. Հետևողական քայլեր ձեռնարկել էլեկտրաէներգիայի օգտագործման անվտանգության ապահովման, քաղաքացիների կյանքի, գույքի և շրջակա միջավայրի՝ տեխնիկական կանոնակարգերով և իրավական այլ ակտերով սահմանված նորմերի պահպանման, ինչպես նաև մատակարարի կողմից պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ապահովման ուղղությամբ		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն		
180.	180.1. Շրջակա միջավայրի պահպանության հարցերով հասարակական		2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն,		Դոնոր կազմակերպություններ

	կազմակերպությունների վարչական-դատավարական իրավասությունների հիմնախնդրի վերաբերյալ ազգային աշխատանքային հանդիպում			ՀՀ բնապահպանության նախարարություն/ ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի էկոլոգիական իրավունքի գիտաուսումնական կենտրոն		
180.2.	Օրենսդրական բարեփոխումների չափանիշների վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում					
181.	181.1. ՀՀ շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտի միջազգային պայմանագրերի իմպլեմենտացիա յի վիճակի վերաբերյալ գիտագործնական հետազոտության իրականացման հայեցակարգի նախապատրաստում, հիմնախնդիրների և լուծման հնարավոր ուղիների որոշակիացում		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն/ ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի էկոլոգիական իրավունքի գիտաուսումնական կենտրոն		ՀՀ պետական բյուջե
182.	182.1. Սահմանել մեթոդաբանություն՝ տնտեսական գործունեության նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշումների ընդունման գործընթացում ապահովելու շրջակա միջավայրին և մարդու առողջությանը հասցվող վնասների հաշվարկը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ բնապահպանության նախարարություն		
183.	183.1. Հստակեցնել շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող նախագծերի, պլանների, ծրագրերի, քաղաքականությունների վերաբերյալ որոշումների ընդունման	Հանրային մասնակցությամբ վերհանել շրջակա միջավայրի և դրա հետևանքով մարդու	2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ ԲՆ		

	գործընթացներում հասարակության մասնակցության գործընթացները և պատասխանատվությունը	սոցիալական վիճակի ու առողջության վրա բացասական ազդեցության հնարավորությունը Ապահովել քաղաքացիների մասնակցությունն իրենց առնչվող որոշումների ընդունման գործընթացում				
184.	184.1. Ստեղծել մեխանիզմներ շրջակա միջավայրի աղտոտվածության բարձր մակարդակ ունեցող (մասնավորապես՝ հանքավայրերին հարող) տարածքներում հիվանդությունների ախտորոշման, մոնիթորինգի և առողջությանը հասցվող վնասի փոխհատուցման համար		2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ ԲՆ		
XXII. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ						
185.	185.1. ՄԱԿ-ի «Տնտեսական, սոցիալական և մշակութային իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրի լրացուցիչ արձանագրության վավերացման ընթացակարգերի ապահովում 185.2. Տվյալ միջազգային դաշնագրի շրջանակներում ստեղծված բողոքարկման մեխանիզմից յուրաքանչյուր անձի օգտվելու հնարավորության ստեղծում		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ ԱԳՆ, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն		
186.	186.1. Բարձրացնել վերահսկողությունը		2014թ.	Տնտեսական		

	հանրային ծառայությունների ոլորտում սպասարկման որակի նկատմամբ		ընթացքում	մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով		
187.	187.1. Միջոցներ ձեռնարկել գազի, ջրի և էլեկտրաէներգիայի հաշվիչների այլընտրանքային լաբորատորիաներ հիմնելու ուղղությամբ		2014թ.վերջին եռամսյակ	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն		
188.	188.1. Ապահովել էլեկտրաէներգիայի տատանումների կամ խափանման հետևանքով առաջացած վեճերի քննության և լուծման վերաբերյալ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի իրավասությունների մասին հասարակության իրազեկվածությունը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարություն Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողով		
189.	189.1. Մշակել և իրականացնել արդյունավետ հակամենաշնորհային քաղաքականություն: Մշակել մեխանիզմներ, որոնց օգնությամբ ոլորտում առկա խախտումների բացահայտման և դրանց ուսումնասիրման գործընթացը յուրաքանչյուր տարվա համար կիրականացվի այդ տարվա տվյալների հիման վրա՝ այդ կերպ ապահովելով հանձնաժողովի գործունեության արդյունավետությունը		2014թ. վերջին եռամսյակ	Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով		
190.	190.1. Մշակել և գործարկել հստակ և արդյունավետ օրենսդրական		2014թ. վերջին	ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարություն		

	մեխանիզմներ ապահովելու համար հանրապետությունում փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացումը՝ հատկապես նվազեցնելով տնտեսվարող սուբյեկտների նկատմամբ կիրառվող անհամաչափ բարձր հարկային բեռը		եռամսյակ			
191.	191.1. <u>Ձեռնարկել արդյունավետ միջոցներ լրացնելու համար ավելի ավանդական ոլորտներում ձեռնարկությունների բացը ՀՀ տնտեսության մեջ</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարություն		
192.	192.1. <u>Ձեռնարկել հեռարձակման շուկայի գերկենտրոնացման կամ մենաշնորհացման կանխմանն ուղղված անհապաղ միջոցներ</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով		
193.	193.1. <u>Ապահովել տնտեսական մրցակցությանն առնչվող հարցերի և ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի իրավասության շրջանակների վերաբերյալ հանրության իրազեկվածության բարձրացումը</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով		
194.	194.1. <u>Իրականացնել մենաշնորհային և գերիշխող դիրք ունեցող տնտեսվարող սուբյեկտների գործունեության նկատմամբ հսկողություն և չարաշահումների կանխարգելում՝ մենաշնորհային օրենսդրության վերանայման և</u>		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով /համաձայնությամբ/		

	<u>անհրաժեշտ փոփոխությունների կատարման միջոցով</u>				
195.	195.1. Միջոցներ ձեռնարկել տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի գնային քաղաքականության շարժերի նկատմամբ վերահսկողության օրենսդրությամբ սահմանված մեխանիզմների շրջանակի ընդլայնման ուղղությամբ		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով /համաձայնությամբ/	
196.	196.1. Վերացնել շուկա մուտք գործելու խոչընդոտներն ինչպես ներքին արտադրողների, այնպես էլ ներմուծողների համար՝ ապահովելով հավասար մրցակցային պայմաններ բոլորի համար: Հայտնաբերել և կանխարգելել անբարեխիղճ տնտեսվարողների կողմից սպառողների շահերը վնասելու փորձը		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողով /համաձայնությամբ/	
XXIII. ԱՐԴԱՐ ԴԱՏԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ					
197.	197.1. Մշակել գործուն և արդյունավետ մեխանիզմներ ներդնելու փաստաբանների կողմից pro bono հիմունքներով անձանց իրավունքների պաշտպանության պրակտիկան		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
198.	198.1. Ապահովել հասարակական կազմակերպությունների կողմից իրենց կանոնադրությամբ ամրագրված նպատակների իրականացման համար հանրային		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	

	շահի ներկայացման հնարավորությունը դատական մարմիններում					
199.	199.1. Նախաձեռնել բարեփոխումներ՝ ուղղված ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի կողմից ստանձնած լիազորությունների պատշաճ կատարման իրականացմանը, մասնավորապես, դատարան բողոքարկված դատական ակտերի մանրամասն ուսումնասիրությանն ու իրավաչափ որոշումների կայացմանը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ Արդարադատության նախարարություն		
200.	200.1. Ձեռնամուխ լինել դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հիմքերի առկայության պարագայում Արդարադատության խորհրդի կողմից կարգապահական վարույթի հարուցման և դրա արդյունքում դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու իրականացմանը՝ վարույթի օբյեկտիվությունն ու արդարությունը ապահովելու նպատակով		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ Արդարադատության նախարարություն		
201.	201.1. ՀՀ զինված ուժերում ծառայության ընթացքում զոհված կամ սպանված զինծառայողների, ինչպես նաև փակ հաստատություններում մահացած անձանց գործերի կապակցությամբ մշտապես իրականացնել արդյունավետ հսկողություն նախաքննությունն իրականացնող		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ Դատախազություն		

	մարմնի նկատմամբ և դրսևորել հետևողականություն մեղավորներին պատժելու ուղղությամբ՝ նման դեպքերը կանխարգելելու նպատակով: Ձեռնարկել միջոցներ խաղաղ պայմաններում բանակում մահացած անձանց գրեթե տասնամյա հնության քրեական գործերը բացահայտելու և/կամ ավարտելու համար:				
202.	202.1. Անչափահաս վկաների և տուժողների հարցաքննության համար հատուկ նախատեսված սենյակների ստեղծում		2014թ. չորրորդ եռամսյակ	ՀՀ ոստիկանություն	ՀՀ պետական բյուջե
203.	203.1. Անչափահասների գործերով քրեական արդարադատության համապատասխանեցումը միջազգային նորմերին և չափանիշներին		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
204.	204.1. Քրեական օրենսգրքով նախատեսված անչափահասների համար քրեական պատասխանատվության փոխարինում արտադատական, այլընտրանքային միջոցներով: Դրանք են՝ խնամքը, նախազգուշացումները, խնամակալությունը, պրոբացիան, խորհրդատվությունը, դաստիարակչական վերապատրաստման ծրագրերի իրականացումը, հատուկ հաստատություններում տեղավորելը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն	

205.	205.1. Իրականացնել անչափահասների գործեր քննող քննիչների, դատախազների և դատավորների, ինչպես նաև անչափահասների պաշտպանությունն իրականացնող փաստաբանների պարբերական վերապատրաստում՝ անչափահասների ներգրավմամբ գործերի քննության ընթացքում նրանց առանձնահատկությունները հաշվի առնելով		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ փաստաբանների պալատ		
206.	206.1. ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով հնարավորինս սպառիչ սահմանել դատական նիստի հետաձգման հիմքերը <u>Փոփոխություններ կատարելու նպատակն է՝ բացառել նիստի հետաձգումը դրա համար չնախատեսված որևէ հիմքով, մշակել դատական նիստերի չարդարացված հետաձգումների կանխարգելման ընթացակարգեր՝ միջազգային փորձին համապատասխան՝ նկատի ունենալով, որ դատական նիստերի չարդարացված հետաձգումները կարող են հանգեցնել ողջամիտ ժամկետում արդար դատաքննության իրավունքի խախտմանը</u>		2014թ. դեկտեմբեր	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորում չի պահանջվում
207.	207.1. ՀՀ դատական օրենսգրքում դատավարական կամ նյութական սխալի ակնհայտ և կոպիտ լինելու չափանիշների սահմանմանն ուղղված		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

	վերլուծությունների կատարում 207.2. Արդարադատության խորհուրդի մեջ ժամկետների վերանայում				
208.	208.1. <u>Ձեռնարկել միջոցառումներ ապահովելու ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշումների իրականացումը դատական ակտերը վերանայելու պրակտիկայի ձևավորման առումով</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ	
209.	209.1. Սահմանել անվճարունակ և խոցելի խմբերին դասվող վկաների համար հանրային պաշտպանի ծառայությունից օգտվելու հնարավորություն 209.2. Սահմանել թմրամիջոց գործածող անձանց որպես կասկածյալ կամ մեղադրյալ ներգրավվելու դեպքում պետական միջոցների հաշվին իրավաբանական օգնության տրամադրման հնարավորությունը		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ	
210.	210.1. ՀՀ ոստիկանության և քննչական բոլոր բաժիններում ապահովել անձանց մուտքի և ելքի գրանցումը 210.2. Սահմանել վկային իր գտնվելու վայրում հարցաքննության նվազագույն պայմանները 210.3. Բոլոր քննչական բաժինները ապահովել հարցաքննության համար նախատեսված հատուկ սենյակներով, որոնք հնարավորություն կտան հարցաքննության տեսաձայնագրումը, որը		2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ, ՀՀ ոստիկանություն,	

	<p>/ձայնագրությունը/ իր հերթին կկցվի հարցաքննության արձանագրությանը: Անհնարինության դեպքում ապահովել վկային իր հարցաքննության տեսաձայնագրման իրավունքով</p> <p>210.4. Ապահովել որպեսզի իրավապահ մարմինների ծառայողները կրեն համապատասխան համազգեստ, որի վրա դաջված կլինի ծառայողի նույնականացման համարը, <u>իսկ քաղաքացիների հետ շփման մեջ մտնելիս ներկայանան և ներկայացնեն վկայական</u></p> <p>210.5. Ապահովել ծանուցագրով վկայի հարցաքննության կանչելու մեխանիզմի, վկաների՝ իրարից անջատ հարցաքննելու սկզբունքի պատշաճ կիրառումը</p>					
211.	<p>211.1. Ապահովել դատական փորձաքննությունների իրականացման ապակենտրոնացումը /ոչ միայն Երևանում այլ նաև պետության մյուս համայնքներում/</p> <p>211.2. Ապահովել քրեական վարույթի մասնակիցների հանդեպ անվտանգության միջոցների կիրառումը բոլոր անհրաժեշտ դեպքերում</p>		2014թ. վերջին եռամսյակ	<< Դատախազություն, << ոստիկանություն		
XXIV. ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԱՆՁԵՌՆՄԻԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
212.	212.1. Անչափահաս օրինախախտների նկատմամբ կալանավորումը՝ որպես		2014թ. չորրորդ	<< Գլխավոր դատախազություն		

	խափանման միջոց կիրառելու պրակտիկայի բացառում՝ քրեադատավարական պրակտիկայի վերանայման և անհրաժեշտության դեպքում օրենսդրական փոփոխությունների կատարման միջոցով		եռամսյակ			
213.	213.1. Քրեական դատավարություն օրենսգրքով անչափահաս մեղադրյալների նկատմամբ կալանավորման՝ որպես խափանման միջոցի կիրառման առավել խիստ պայմաններ նախատեսել		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ Գլխավոր դատախազություն		
214.	214.1. Ոստիկանության բաժիններում անցկացվող ծառայողական պարապմունքների ծրագրերում ընդգրկել և հետամուտ լինել Վճռաբեկ դատարանի որոշմամբ սահմանված՝ բերման ենթարկվածին իր իրավունքների մասին անհապաղ տեղեկացնելու պահանջն ապահովելուն, անհարկի երկարատև քննչական գործողությունների և փաստաբանի մասնակցության ապահովման հետ կապված խնդիրներն վերացնելու ուղղությամբ		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ ոստիկանություն, ՀՀ ԱՆ		
XXV. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ						
215.	215.1. Միջոցներ ձեռնարկել օրենսդրությամբ (ՀՀ կառավարության 26.05.2011թ. թիվ 733 որոշում) հստակեցնելու նոտարական ծառայությունների		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

	դիմաց գանձվող վճարների սակագները					
216.	216.1. Արդյունավետ հսկողություն իրականացնել ԴԱՀԿ ծառայության աշխատակիցների նկատմամբ, հարկ եղած դեպքում մեղավոր անձանց ենթարկել համապատասխան պատասխանատվության		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
217.	217.1. Միջոցներ ձեռնարկել ՀՀ ԱՆ քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմի կողմից անձնագիր ստանալու գործընթացի, մասնավորապես՝ դատապարտյալի դիմումին հաջորդող փաստաթղթերի հավաքագրման փուլի համար հստակ ժամկետներ սահմանելու վերաբերյալ		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
218.	218.1. Հատուկ միջոցառումներ իրականացնել գերատեսչությունների աշխատակիցների համար պրոֆեսիոնալիզմի, էթիկայի կանոնների իրազեկման բարձրացման և քաղաքացիների հետ հարգալից հաղորդակցման համար:		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ կառավարություն		
219.	219.1. Մշակել նոտարական գրասենյակներում և ՔԿԱԳ տարածքային բաժիններում պարբերաբար դիտարկումներ անցկացնելու կարգ		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
220.	220.1. Նոտարիատի բնագավառում էլոկտրոնային կառավարման համակարգի ներդրում	Նոտարական գործողությունների կատարման համար մի շարք փաստաթղթերի կամ տեղեկատվության	2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

		ստանալը անձանց առցանց եղանակով, հանրային ծառայությունների մատուցման «մեկ պատուհանի կանգառ» ներդրում				
221.	221.1. ՔԿԱԳ գործողությունների կատարման համար մի շարք փաստաթղթերի կամ տեղեկատվության ստանալը առցանց եղանակով, ինչպես նաև մեկ պատուհանի սկզբունքով քաղաքացիներին ծառայությունների մատուցման հեշտացումը 221.2. Ծառայությունների մատուցման ժամկետների կրճատում և ՔԿԱԳ գրանցումների կատարման համար տարածքային սահմանափակումների վերացում		2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
222.	222.1. Հանրային ռեգիստրների վարման /գրանցման/ միասնական սպասարկման կենտրոնների ներդրում 222.2. Սպասարկման անձնակազմի պարբերաբար դասընթացների կազմակերպում		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
XXV. ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ						
223.	223.1. «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 3-րդ մասում կատարել համապատասխան լրացում		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտե		

	ապահովելու համար անձի հնարավորությունը՝ պայմանագրի հիման վրա ձեռք բերված իրավունքի պետական գրանցումը չեղյալ համարելը անորոշ ժամկետով կնքված պայմանագիրը միակողմանիորեն դադարեցնելու դեպքում				
224.	224.1. <u>«Ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքում կատարել լրացում՝ նախատեսելով հարկային մարմնի կողմից ստուգումներ իրականացնելիս միայն բավարար հիմնավորումների և/կամ պատճառաբանության առկայության դեպքում հնարավոր լինի վերցնել հարկատուների աշխատավայրում գտնվող իրերը, ինչպես նաև սահմանելով թե՛ ինչ չափորոշիչների հիման վրա է որոշվում, արդյոք ստուգումն իրականացնող անձի կողմից վերցված իրերը խոչընդոտում են տնտեսվարող սուբյեկտի բնականոն աշխատանքին, թե՛ ոչ</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ	
225.	225.1. Գործնականում գույքի նկատմամբ արգելանքը կիրառել միայն տույժերի, կրկնապատկող տույժերի և այլ հնարավորությունների սպառման դեպքում: Օրենսդրորեն նախատեսել պատասխանատվության միջոցներ օրենքով սահմանված կարգը պահպանելու նպատակով		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ	
226.	226.1. «Հասարակության և պետության		2014թ.	ՀՀ	

	կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՀՀ օրենքում հստակեցնել հանրային շահի բացառիկության որոշման չափանիշները, ինչպես նաև օրենսդրորեն սահմանել հանրային շահի բացառիկության որոշման ընթացակարգը՝ ապահովելով շահագրգիռ կողմերի մասնակցությունը		վերջին եռամսյակ	արդարադատության նախարարություն		
227.	227.1. ՀՀ կառավարության որոշմամբ սահմանել որպես բացառիկ գերակա հանրային շահ սեփականության օտարման դեպքերում համարժեք փոխհատուցման հաշվարկի հստակ չափանիշներ	Ենթաօրենսդրական ակտերի մշակում և ընդունում	2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
228.	228.1. «Հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանել բացառիկ գերակա հանրային շահի արդյունքում սեփականության օտարման վերաբերյալ որոշումների բողոքարկման ողջամիտ ժամկետներ		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
229.	229.1. «Հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՀՀ օրենքով <u>ամրագրել պետության լիարժեք մասնակցությունը և պատասխանատվությունը բացառիկ գերակա հանրային շահի նպատակով օտարված գույքի իրացման բոլոր գործընթացներում</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

230.	230.1. «Հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանել հետապնդվող հանրային շահի բացառիկության որոշման հստակ չափանիշներ	Բացառել բացառիկ գերակա հանրային շահի անվան տակ սեփականության բռնազավթումը և հատկացումը այլ մասնավոր սեփականատերերի	2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
231.	231.1. «Հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանել հանրային շահի բացառիկության որոշման ընթացակարգ՝ ապահովելով շահագրգիռ կողմերի մասնակցությունը, նվազեցնելով կոռուպցիոն գործարքների հավանականությունը և խտրականությունը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
232.	232.1. «Հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՀՀ օրենքով ամրագրել պետության լիարժեք մասնակցությունը և պատասխանատվությունը սեփականության օտարման և հանրային շահի նպատակով օտարված գույքի իրացման բոլոր գործընթացներում 232.2. Լիարժեք կերպով ապահովել օտարվող գույքի սեփականատիրոջ իրավունքի պաշտպանությունը օտարման ողջ գործընթացում		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

233.	233.1. ՀՀ կառավարության որոշմամբ սահմանել սեփականության օտարման դեպքերում համարժեք փոխհատուցման հաշվարկի հստակ չափանիշներ և մեթոդաբանություն		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
XXVI. ՄԻԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ						
234.	234.1. <u>Սահմանել հասարակական հիմունքներով կամավորական աշխատանքը</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
235.	235.1. Նախատեսել դրույթներ հասարակական կազմակերպությունների ֆինանսական կայունությունը խթանելու նպատակով		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
236.	236.1. Սահմանել վարչական պատասխանատվություն միավորումների գործունեության ազատությանը միջամտող կամ դրանց սպառնացող պաշտոնատար անձանց համար		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
237.	237.1. Սահմանել պատասխանատվության մեխանիզմներ առանց հասարակայնության ներգրավման որոշումների ընդունման համար՝ հիմք ընդունելով առկա իրավական ակտերի պահանջները /«Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենք, «Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք, «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք/		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		

238.	238.1. <u>Օրենսդրորեն սահմանել պետական մարմինների կողմից կազմակերպվող և անցկացվող հանրային քննարկումների հասարակայնության ողջամիտ նվազագույն մասնակցություն, ինչի արդյունքում միայն հանրային քննարկումը կհամարվի կայացած</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ արդարադատության նախարարություն		
239.	239.1. Ձեռնարկել միջոցներ հետամուտ լինելու խաղաղ բնույթ ունեցող հավաքների ոստիկանության կողմից աջակցություն ցուցաբերելու պարտականության պահպանմանը, այդ թվում նաև՝ միջազգային փորձով հաստատված մեկ վրանի իրավունքի ապահովմանը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԿԱ Ոստիկանություն		
240.	240.1. Պատասխանատվություն սահմանել մինչև 100 անձից բաղկացած հավաքների ազատության խոչընդոտման համար		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԿԱ Ոստիկանություն		
241.	241.1. «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» օրենքով և առնչվող այլ իրավական ակտերով սահմանել հասարակական հիմունքներով կամավորական աշխատանքը		2014թ. երրորդ եռամսյակ	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն		
242.	242.1. «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» օրենքով և առնչվող այլ իրավական ակտերով նախատեսել դրույթներ հասարակական կազմակերպությունների ֆինանսական կայունությունը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ		

	խթանելու նպատակով				
243.	243.1. «Հասարակական կազմակերպությունների մասին» օրենքով և առնչվող այլ իրավական ակտերով ապահովել հասարակական կազմակերպությունների կողմից իրենց կանոնադրական խնդիրների շրջանակում հանրային շահերի ներկայացման հնարավորությունը դատական մարմիններում		2015թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ ԱՆ	
XXVIII. «ԶԻՆԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ԶՈՐԱԿՈՉԻԿՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐ					
244.	244.1. <u>Օրենսդրությամբ կոնկրետ նախատեսել գինձառայողների համար պարտավորություններ սահմանող <<շարային ծառայություն>>, <<ոչ շարային ծառայություն>>, <<շարային ծառայություն սահմանափակումներով>> եզրույթները</u>		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն	
245.	245.1. «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների նախագծի մշակումը՝ գործող օրենքը միջազգային ստանդարտներին և ՄԱԿ-ի տարբեր գործակալությունների և Եվրոպայի խորհրդի առաջարկներին համապատասխանեցնելու համար		2014թ. առաջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն, ՀՀ արդարադատության նախարարություն	
246.	246.1. Զինծառայության ընթացքում մարդու իրավունքների խախտումների կանխարգելման, ինչպես նաև մարդու իրավունքների	Նախագորակոչային տարիքի դպրոցականների շրջանում գինձառայության,	2014թ. երկրորդ եռամսյակ	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, ՀՀ	

	<p>պաշտպանության մեխանիզմների վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացմանն ուղղված հստակ միջոցառումների իրականացում</p>	<p>զինծառայողների իրավունքների և պարտականությունների վերաբերյալ ընդհանուր իրազեկվածության մակարդակի բարձրացմանն ուղղությամբ միջոցառումների իրականացում, այդ թվում՝ ըստ անհրաժեշտության ՆԶՊ առարկայի շրջանակում զինծառայողների իրավունքների և պարտականությունների, զինված ուժերում մարդու իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ թեմաների և դասավանդման մեթոդիկայի վերանայում, ինչպես նաև «Մարդու իրավունքները» առարկայի վերականգնում՝ որպես առանձին առարկա հանրակրթական դպրոցի ծրագրում՝ դրանում նախատեսելով նաև միջազգային մարդասիրական իրավունքի ծավալուն բաժին (շաբաթական 2 ժամ այս առարկայի</p>		<p>պաշտպանության նախարարություն, ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի գրասենյակ /համաձայնությամբ/</p>		
--	---	--	--	--	--	--

		համար)				
247.	247.1. Ձեռնարկել միջոցներ պիտանի ոչ շարային ծառայության և պիտանի շարային ծառայության համար սահմանափակումներով զինծառայողների՝ առողջությանը հակացուցված ծառայության ձևերի մասին նախքան զինվորական ծառայության անցնելը պատշաճ տեղեկացնելու համար՝ անկախ զինծառայողի դիմումի առկայությունից		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն		
248.	248.1. Ձեռնարկել միջոցներ ԿԲՀ-ների կողմից զորակոչիկներին իրենց վերաբերող որոշումների տրամադրման պարտադիր կարգը պահպանելու համար		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն		
249.	249.1. Զինծառայության անցնող անձի առողջական վիճակի ուսումնասիրության վերաբերյալ ԿԲՀ-ների կողմից զորակոչիկներին իրենց վերաբերող որոշումների մեջ, որպես պարտադիր պայման, ներառել զինվորական ծառայությանը բնորոշ ծանրաբեռնվածության պայմաններում նրա առողջական վիճակի հնարավոր զարգացումների վերաբերյալ կանխատեսումների գրառումը		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն		
250.	250.1. Օրենսդրորեն սահմանել առողջական խնդիրների հիմքով վաղաժամկետ զորացրված անձանց		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն		

	պաշտպանական գերատեսչության կողմից փաստաթղթերի տրամադրման 7-օրյա ժամկետ					
251.	251.1. Հրապարակել ՀՀ ՋՈՒ գինձառայողներին տրամադրվող բժշկական ծառայության տրամադրման վիճակի, խնդիրների եւ ձեռնարկված միջոցառումների մասին ՀՀ պաշտպանության նախարարի տարեկան զեկույց:		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն		
252.	252.1. Սահմանել առողջական խնդիրների հետևանքով վաղաժամկետ զորացրված գինձառայողների, ինչպես նաև օրենքով սահմանված ժամկետի ավարտով զորացրված գինձառայողների կրած առողջական, սոցիալական վնասի արժանապատիվ և համարժեք նյութական և բարոյական փոխհատուցում «Պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքով:		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն		
253.	253.1. Ապահովել զորակոչիկների և գինձառայողների պարտադիր համալիր բժշկական զննությունը՝ անկախ գանգատների առկայությունից:		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն		
254.	254.1. Իրականացնել գինձառայության հետ կապված առողջական խնդիրների ծագման պատճառների ուսումնասիրություն անկախ բժշկական հանձնաժողովի կողմից:		2014թ. վերջին եռամսյակ	ՀՀ պաշտպանության նախարարություն ՀՀ առողջապահության նախարարություն		

	<p>255.1. Ապահովել զորակոչիկների եւ զինծառայողների իրավունքների վերաբերյալ բոլոր ենթաօրենսդրական ակտերի, նրանցում կատարվող փոփոխությունների վերաբերյալ հանրային մատչելիությունը</p> <p>255.2. Ամրագրել զորակոչիկին նրա առողջական վիճակի ուսումնասիրության վերաբերյալ բժշկական զննության եզրակացության մասին ակտի պարտադիր տրամադրումը՝ անկախ նրա դիմումի առկայությունից</p> <p>255.3. Հորակոչիկի առողջական վիճակի ուսումնասիրության վերաբերյալ բժշկական եզրակացության ակտում որպես պարտադիր պայման ներառել զինվորական ծառայությանը բնորոշ ծանրաբեռնվածության պայմաններում նրա առողջական վիճակի հնարավոր զարգացումների վերաբերյալ կանխատեսումների գրառումը</p>		<p>2014թ. երկրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ ՊՆ, ՀՀ ԱՆ, բոլոր ստորև ներկայացող դեպքերի</p>		
	<p>255.4. Ամրագրել զորացրումից առաջ զինծառայողների առողջական վիճակի պարտադիր բժշկական զննության անցկացումը եւ եզրափակիչ ակտի պարտադիր տրամադրումը զինծառայողին եւ նրա</p>		<p>2015թ. վերջին եռամսյակ</p>			

	<p>հարազատին 255.5. Սահմանել առողջական խնդիրների հետեւանքով վաղաժամկետ զորացրված զինծառայողների առողջական, սոցիալական լուծման արժանապատիվ եւ համարժեք նյութական եւ բարոյական փոխհատուցման իրավունքը</p>					
	<p>255.6. Սահմանել առողջական խնդիրների հիմքով վաղաժամկետ զորացրված անձանց պաշտպանական գերատեսչության կողմից տրամադրվող փաստաթղթերի 7-օրյա ժամկետ</p>		<p>2015թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ ԱՆ, ՀՀ ՊՆ</p>		
	<p>255.7. Ընդունել «Անհայտ կորած անձանց մասին» ՀՀ օրենքը</p>			<p>ՀՀ ԱՆ</p>		
<p>256.</p>	<p>256.1. Ապահովել շարային ծառայությանը ոչ շարային եւ սահմանափակումներով ծառայությանը պիտանի ճանաչված զինծառայողների ներգրավումը բացառող, կանխարգելող անկախ վերահսկողական մեխանիզմ</p>		<p>2014թ. երրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ ՊՆ, ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>		
	<p>256.2. Ապահովել զորակոչիկների եւ զինծառայողների պարտադիր համալիր բժշկական զննությունը՝ անկախ գանգատների առկայությունից</p>		<p>2014թ. երրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ ՊՆ, ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>		

	<p>256.3. Հրապարակել ՀՀ ՋՈՒ զինծառայողներին տրամադրվող բժշկական ծառայության տրամադրման վիճակի, խնդիրների և ձեռնարկված միջոցառումների մասին ՀՀ պաշտպանության նախարարի տարեկան զեկույց</p>		<p>2015թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ ՊՆ</p>		
			<p>2014թ. վերջին եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ ՊՆ, ՀՀ առողջապահության նախարարություն</p>		
<p>257.</p>	<p>257.1. Մշակել և ընդունել «ՀՀ զինված ուժերի նկատմամբ ժողովրդավարական, քաղաքացիական և հասարակական վերահսկողության մեխանիզմների մասին» ՀՀ օրենք 257.2. Համապատասխանեցնել «Պետական և ծառայողական գաղտնիքի մասին» ՀՀ օրենքը ՍԴ թիվ 2012 թ. մարտի 6- թիվ ՍԴՈ-1010</p>		<p>2014թ. երկրորդ եռամսյակ</p>	<p>ՀՀ ՊՆ, ՀՀ ԱՆ, ՄԻՊ ստորև ներկայացվողների համար</p>		

	<p>որոշմանը 257.3. Մշակել և որպես պարտադիր տեղեկատվություն հրապարակել ՊՆ կողմից ՀՀ զինված ուժերում մարդու իրավունքների խախտումների մասին հաշվետվությունը</p> <p>257.4. «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանել ՀՀ զինված ուժերում մարդու իրավունքների վիճակի մասին տարեկան թեմատիկ զեկույցի հրապարակում մինչև ՀՀ ռազմական օմբուդսմենի հիմնադրումը ըստ ԵՄԽՎ 1742 (2006) հանձնարարականի</p> <p>257.5. Գաղտնագերծել ՀՀ պաշտպանական բյուջեի ոչ ռազմական հատվածը՝ նախագծման, պլանավորման, ընդունման, իրացման և մյուս բոլոր փուլերում</p> <p>257.6. Ներդնել Ռազմական օմբուդսմենի ինստիտուտը</p> <p>257.7. Ապահովել զինված ուժերում մահացության դեպքերի պատշաճ քննությունը և թույլատրելի սահմաններում տեղեկատվության թափանցիկությունը</p>		<p>2015թ. վերջին եռամսյակ</p>			
--	--	--	-------------------------------	--	--	--